

Žďárské

noviny

březen/ 2021
XXVIII

PATROL®

- poplachové zabezpečovací systémy
- elektrické požární systémy
- kamerové systémy
- komunikační datové sítě
- projekce, montáž, servis a revize

INFO LINE 602 56 56 56

www.patrol.cz

ALARM SYSTEM

201-3

Příjmy zhubly o 39 miliónů

Rozpočet města Žďaru nad Sázavou na rok 2021, který zastupitelé v prosinci schválili jako schodkový v objemu necelých 588 mil. Kč, prošel v únoru první rozpočtovou změnou a finančním vypořádáním hospodaření za rok 2020.

Nyní, se znalostí daňového balíčku, město počítá se snížením daňových příjmů o 38,7 mil. Kč. Rozpočet je veden tak, aby výdajové položky nebyly kráceny. Část rozdílů v příjmech kryje dotace na pořízení elektromobilu a doplatek dotace na průmyslovou zónu Jamská. Dále převod z Fondu správy finančních prostředků a použití hotovostí z účtů města.

„Předpokládáme rok v řadě ohledů složitý. Budeme k utrácení a k řízení cash flow přistupovat velice konzervativně,“ říká starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM). Město se pustí jen do investic, k nimž má potvrzené dotace a kde je vázáno smlouvou či morálním závazkem. Celou řadu akcí směřuje spíše do druhého pololetí. -lko-

KARNEVAL prvňáčků v ZŠ Palachova. Ze všeho nejvíc je bavilo masopustní muzicírování s hudebními nástroji.

Foto: Lenka Kopčáková

Letošní Cenu města získali hasiči

Celý kolektiv žďárského Sboru dobrovolných hasičů se stal „osobností“ města Žďaru nad Sázavou roku 2021.

Rozhodli o tom zastupitelé města 11. února.

Jak informuje místostarostka Ludmila Řezníčková (ANO 2011), na letošní Cenu města Žďaráci nominovali celkem šest kandidátů.

Sbor získal cenu za dlouhodobou dobrovolnou činnost ve prospěch občanů města a okolí. Druhá společná nominace patřila trojici žen, které v první vlně covidové krize ušily přes 1600 roušek pro obyvatele města. Jsou to Veronika Mácová Mahelová, Jitka Přidálková a Iva Sobotková.

Žďaráci také nominovali Emílii Benešovou za zásluhy v oblasti spor-

tu a společenského života, Jiřího Šustera za zásluhy v oblasti sportu, Zdeňka Vyhliďala za spisovatelskou a publicistickou činnost a Irenu Holoubkovou, in memoriam, za zásluhy v oblasti veřejného života.

Jak místostarostka přibližuje, výbor pro udělování ocenění města neměl jednoduchou úlohu a velmi vážil mezi nominovanými. Nakonec zvítězil SDH Žďár n. S. - Zámek.

„Hasiči jsou tím, na koho se můžeme vždy obrátit a v těchto složitých dobách jsou oporou lidem. Prostřednictvím Ceny města Žďaru n. S. jim tak můžeme vyjádřit svůj vděk,“ uvádí Ludmila Řezníčková. Zvyklostí města je předávat ocenění při červnovém Dni Žďaru. Může do toho zasáhnout pandemie.

Sboru je 135 let

Žďárský Sbor dobrovolných hasičů byl založen v roce 1886 (před 135 lety) majitelkou žďárského panství Klotildou hraběnkou Clam-Gallasovou. Právě ona hasičům poskytla zázemí na 1. nádvoří zámku a sbor vybavila koňskou stříkačkou, tzv. hydrofonom. Historický stroj nadšeně udržují dodnes. Na hasičském prapore sboru je vyšito heslo „Blížnému ku pomoci“. Řídí se jím generace žďárských hasičů. Sbor má současně 103 členů a také zásahovou jednotku zařazenou v režimu JPO II/1. Je předurčená k výjezdu do 5 minut. V době koronaviru jsou hasiči v týmu krizového řízení města. -lko-

Masopust

Konec zimy si zpestřili třídním karnevalem žáci 1. C, kteří si na ZŠ Palachova říkájí Kořata. Zdejší kantoři učí své žáky celoročně starým lidovým zvykům a tradicím ze Žďarska. Mezi nejveselejší svátky patří právě masopust. Letos však průvod masek zhatil covid a až na nejmladší děti je škola prázdná... Žáci si celý masopustní týden vyráběli masky. „Vyráběli jsme si o masopustních průvodech a rozdílů oslav mezi vesnicí a městem. Děti bavily masopustní říkanky a hádanky a nemohl chybět ani tanec masek podle písničky Mišy Růžičkové,“ ohlíží se učitelka Eva Velecká. -lko-

VODASERVIS
ÚPRAVA VODY
ČERPACÍ TECHNIKA
Jamská 2362/53
591 01 Žďár nad Sázavou
www.vodaservis.cz

VP radon
měření a vyhodnocení radonu
Měření radonu
v půdě a místnostech
Květná 1030/13
Žďár nad Sázavou
tel./fax: 566 628 232
mobil: 603 486 822
e-mail: vp-radon@vp-radon.cz
www.vp-radon.cz

UHLOPARK
U nádraží
733 536 004
rozvážíme LEDVICKÉ
kvalitní HNĚDÉ UHLÍ
UHELNÉ BRIKETY
PÍSKY | ŠTĚRKY
KONTEJNERY
krestan-uhli-sterky-pisky.cz
Ing. Rudolf Wolf
Velká Losenice 281, areál
žel. stanice Sázava u Žďaru

TONER-COPY
Prodej a servis kopírek a tiskáren
♦ PRONÁJEM
♦ SPLÁTKOVÝ PRODEJ
♦ OUTSOURCING
+420 607 320 320
+420 774 112 220
www.toner-copy.cz
servis.zdarns@toner-copy.cz
KONICA MINOLTA hp RICOH nashuatec

WinFAS
EKONOMICKÝ SOFTWARE
komplexní
řešení pro
řízení podniku
www.winfas.cz

Chod očkovacího centra si Žďár předem vyzkoušel v počítačové simulaci

Žďárské očkovací centrum spustí 15. března. Bude v hale TJ a naočkuje až 750 lidí denně.

■ Lenka Kopčáková

Budování očkovacích center na Vysočině je ostře sledováno a o očkování proti koronaviru SARS-CoV-2 projevují zájem lidé různých věkových kategorií.

Akce probíhá dle celorepublikové očkovací strategie MZČR, která mj. určuje fáze očkování dle věku a dalších priorit. Více můžeme zjistit na stránkách www.mzcr.cz/metodicky-pokyn-kampane-ockovani-plan-provedeni/.

První očkovací centra na Vysočině vznikají v okresních městech Jihlava, Havlíčkův Brod, Pelhřimov, Třebíč a Žďár nad Sázavou. Jako první otevřelo 17. února pelhřimovské centrum v tamním kulturním domě. Bylo na akci nejrychleji připraveno.

Očkovací centra zřizují města v součinnosti s Krajem Vysočina.

Úkolem města je připravit zázemí a úkolem Kraje Vysočina je zajistit vakcíny, lékaře a zdravotnický personál.

Jak to v očkovacím centru chodí

Pro náročnou akci musí být očkovací centra prostorná s dostatečným zázemím, aby tu vakcinace mohla probíhat v následném sledu:

1. V příjímací místnosti s čekárnou administrativní pracovníci zařizují zájemce o očkování a zjistí, zda je zdravý.

2. Následně jej odešlou do příslušného očkovacího místa, kde mu bude aplikována vakcína.

3. Poté přejde naočkovaný člověk do odpočívárny, kde stráví 15 až 30 minut pro případ, že by se u něj objevila reakce vyžadující lékařský dohled.

4. Po odpočinku naočkovaný odejde přes registrační místnost a tím celý proces končí.

Žďár volil mezi halou, DK a stadionem

Jak na otázky ŽN odpovídá starosta Žďáru nad Sázavou Martin Mrkos (Žďár-ŽM), očkovací centrum se buduje v hale tělovýchovné jednoty na Bouchalkách. Její prostor také nejvíce vyhovoval požadavkům hygieniků.

„Jsem velice rád, že nám vedení TJ vyšlo vstříc ve zřízení očkovacího centra. To by zde mělo fungovat od 15. března, tak jak jsme byli požádáni ze strany Kraje Vysočina,“ uvádí starosta.

Vlastní provoz v očkovacím centru (OC) bude zajišťovat Nemocnice Nové Město na Moravě, zřizovaná Krajem Vysočina.

V úvahu připadal i zimní stadion a Dům kultury. Na stadionu by však dle starosty bylo komplikované sladit sportovní aktivity s očkováním. Dle předpokladu by se tu mohlo začít sportovat již od srpna, a to by nebylo pro případné očkovací centrum komfortní.

Kulturní dům zase není vhodný pro nedostatečnou kapacitu přilehlého parkoviště. To slouží především sídlišti Libušín, resp. obyvatelům Libušinské ulice. Očkovací centrum může mít dle starosty v jeden okamžik požadavek na zaparkování až stovky aut.

„Navíc, od června bude v DK probíhat rozsáhlá rekonstrukce vzduchotechniky podpořená dotací, kterou nelze právě z tohoto důvodu časově odložit,“ vysvětluje Mrkos.

Efektivní budování „od nuly“

Plánovaná kapacita očkovacího centra v hale TJ má být dle starosty pro nejméně 500 očkovaných denně.

„Odborník na logistické procesy nám pomáhá vyladit rozestavení jednotlivých pracovišť OC tak, aby se

OČKOVAT proti covidu se bude ve sportovní hale TJ. Má vhodné prostory, bezbariérové rampy i velké parkoviště. Foto: Lenka Kopčáková

maximalizovala průchodnost a očkovovalo se denně co nejvíce obyvatel. Očkování je pomyslné světlo na konci tunelu, abychom se mohli vrátit do běžného života před pandemií, v tomto kontextu vnímáme OC jako zásadní projekt,“ uvádí Martin Mrkos.

Největší výzvou při zřizování OC bylo v relativně krátkém čase nastavit „od nuly“ vše tak, aby OC skutečně efektivně fungovalo.

„Jde o koordinaci velkého počtu lidí, vyřešení provozních, administrativních, logistických, technických a marketingových záležitostí pro fungování OC, které je třeba sladit, zvolit vhodnou posloupnost kroků. Chce to dobrý projektový plán a tým lidí,“ vysvětluje Mrkos.

Místostarostka s gescí pro oblast zdravotnictví Romana Bělohávková (KDU-ČSL) a profesně sama lékařka souhlasí, že vybrat vhodné místo byl hned na začátku opravdu velmi obtížný úkol.

„Očkovací centrum bude sloužit půl roku a možná také rok nebo i déle. Bohužel, zdaleka ne všechny sportovní kluby se k tomuto požadavku postavily čelem a dokázaly upřednostnit zájem občanů před svými zájmy partikulárními,“ konstatuje místostarostka.

„O to více jsme ocenili přístup a vstřícnost zástupců stolního tenisu a především TJ, která se snažila ze všech sil najít vhodné prostory a dobré řešení nikoli pro sebe, ale pro všechny Žďáráky. Za to jim patří naše díky,“ vzkazuje Romana Bělohávková.

Napověděla počítačová simulace

Ve žďárském očkovacím centru mělo být dle původního plánu osm až deset míst, to ale změnila zpracovaná počítačová simulace průchodnosti OC. „S přihlédnutím na nutnost setrvání naočkovaných osob pod lékařským dohledem ještě minimálně 15 minut po aplikaci vakcíny, byl počet očkovacích míst snížen na pět,“ upřesňuje lékařka. Zároveň dodává, že díky plynulosti provozu by se mohlo denně zvládnout naočkovat až 750 osob. „Odborník na logistické procesy, který tuto vysoce kvalifikovanou práci pro město v rekordně krátkém čase vykonával, pracoval v režimu dobrovolníka - takže zdarma. I jemu patří naše poděkování,“ dodává místostarostka.

Aplikaci vakcín musí provádět zdravotnický personál, anamnézu, případné komplikace a další zdravotní aspekty budou řešit přítomní lékaři.

Pomohou studentky i zdravotníci v penzi

Obstarání dostatku zdravotnického personálu bude úkolem novoměstské nemocnice, popř. Kraje Vysočina. „Město samozřejmě přispěje s medializací a jistou mobilizací zdravotnického personálu a dobrovolníků, v tom jsme plně připraveni pomoci,“

vysvětluje Romana Bělohávková.

Kampaň začne koncem února. Radnice je v kontaktu se žďárskou střední zdravotní školou. Její studentky již dle slov místostarostky velmi pomohly koncem loňského roku při zvládnutí epidemie covid-19 v zařízeních sociálních služeb města. „Současně se nám již také hlásí lékaři a zdravotní sestřičky na penzi, kteří jsou ochotni nám pomoci,“ informuje místostarostka.

V ordinacích zatím ne

Zvláště senioři se zajímají, zda bude očkování skupiny 80+ zároveň probíhat i v běžných ordinacích praktických lékařů.

Jak Romana Bělohávková se znalostí lékařů vysvětluje, očkování v ordinacích lékařů v první fázi nebude. Důvodem je typ používané vakcíny.

„S očkováním v ordinacích praktiků se počítá až v pozdějším období, kdy bude k dispozici vakcína od Astra Zenecy. S ní lze očkovat v podobném režimu, jako při očkování proti chřipce, které se opakuje každý rok na podzim,“ vysvětluje.

Současně dostupná vakcína od Pfizeru a Moderny nesnáší otřesy a neumožňuje, aby lékař zajel za nechodícím seniorem a očkoval jej u něho doma.

„Tento typ vakcíny je velmi citlivý nejenom na otřesy, ale především na teplotu uchování při převozu i před přímou aplikací,“ říká R. Bělohávková. Uvádí však zkušenost z jižní Moravy, kde zkoušeli očkování seniorů mobilním očkovacím týmem. „Tým byl ovšem plně vybaven a personálně posílen o sestřičky, které vždy zůstaly po aplikaci v domově seniora kvůli případným nežádoucím účinkům po aplikaci vakcíny,“ vysvětluje lékařka.

Odvoz pro hůře pohyblivé

Na otázku, jak má Žďár namyšlenou strategii naočkování hůře pohyblivých pacientů, starosta Martin Mrkos uvádí, že toto si řeší primárně nemocnice. Radnice ale s vědomím, že právě lidé ve věku 80+ bývají sužováni sníženou pohyblivostí, učinila vstřícný krok.

„Město ze své iniciativy nyní nabízí odvoz seniorů 80+ k očkování do novoměstské nemocnice, pokud tito občané nemají jinou možnost. Tedy neřídí, nemají zde rodinu, rodina nemá možnost,“ informuje starosta. Služba by měla pokračovat i pro žďárské očkovací centrum.

„Po domluvě budou naočkováni všichni obyvatelé našich DPS bez ohledu na věk, pokud projeví o očkování zájem. Přímou v jejich domácím prostředí. Stejně tak již probíhalo očkování v Domově se speciálním režimem (FIT) a v Domově klidného stáří,“ dodává ještě na závěr místostarostka Romana Bělohávková.

OPTIK LÁLAJ

ODBORNÁ APLIKACE KONTAKTNÍCH ČOČEK

VYŠETŘENÍ A STANOVENÍ OČNÍ VADY,
URČENÍ TYPU KONTAKTNÍCH ČOČEK,
ČISTĚNÍ A PÉČE O ČOČKY, PŘÍSLUŠENSTVÍ

budova polikliniky
Studentská 4
Žďár nad Sázavou

tel.: +420 566 690 271
e-mail: info@optiklatal.cz

WWW.OPTIKLATAL.CZ

Napsali nám

Zadlužení města se zvyšuje raketovou rychlostí

Jestliže v období růstu příjmů 2016–2019 stávající koalice zvýšila zadlužení svých obyvatel a snížila finanční rezervy města celkem o 54 mil. Kč, tak v roce 2021 k tomu koalice přidá dalších 75,5 mil. Kč, což znamená za 6 let jejich vlády nad městem zvýšení zadlužení a snížení rezervy o 129,5 mil. Kč.

Dlouhodobé zvyšování provozních nákladů na více úředníků, architektů, další městské policisty, energetické manažery atd. společně s nechutí je omezit v době propadu daňových příjmů rozpočtu

znamená na druhé straně omezování MHD, svozu odpadu, poboček knihovny nebo úvahy o zrušení lékařské pohotovosti.

To jsou důvody, proč jsme nepodpořili rozpočet 2021 ani jeho kosmetickou úpravu rozpočtovými opatřeními č. 1 dne 11.2. 2021. Nechceme snižovat rozsah služeb pro občany, ani na ně přenášet další náklady bez zvýšení rozsahu nebo kvality poskytovaných služeb na úkor zbytných provozních nákladů.

Jaromír Brychta,
zastupitel Změna 2018

Kůrovcové dřevo musí pryč z lesů do konce března

Důležitým datem pro vlastníky lesů na Žďársku je 31. březen 2021. V té době by se již v jejich lesích nemělo nacházet žádné kůrovcové dřevo. Ani nastrojato či naležato, např. složené u lesních cest.

Vlastníci tak splní svoji legislativní povinnost a zabrání výletu obávaného lýkožrouta smrkového, obecně nazývaného kůrvec.

Jarní generace se má vylíhnout v dubnu. Brouk sice malý, ale s obrovským dopadem, deptá vysočinské lesy.

Jak vysvětluje vedoucí žďárského odboru životního prostředí Jaroslav Doubek, vývoj kůrovcové kalamity z předchozích suchých let bohužel pokračuje, byť je zatím severní část Žďárských vrchů ještě zelená. Množství kůrovcové hmoty na Žďársku je však stále velké.

„Bude velmi záležet na vývoji klimatu v prvním pololetí. Od toho se bude odvíjet intenzita gradace kůrovce,“ říká odborník. Jak známo, pokud mají smrky dostatek vláhy, samy se kůrovci částečně brání tím, že zranění lýka pod kůrou zalijí pryskyřicí.

V loňském deštivém roce vylétly naštěstí jen dvě generace brouka, kdežto v předchozích suchých letech to byly čtyři generace.

„Znamená to významné zpomalení kůrovcové kalamity. Nicméně kůrovce je tu v okolí tolik, že kalamita bude pokračovat,“ očekává vedoucí Doubek. Nyní dle jeho slov záleží na přístupu vlastníků, zda to bude v utlučeném režimu nebo v režimu „plného výkonu“, jako se dělo v suchých letech.

„Vyzýváme vlastníky lesů, aby konali. Aby své lesy kontrolovali a odstraňovali suché a napadené stromy. Více poky-

nů, rad a seznam asanačních metod a instruktážních videí naleznete v aktualitách na webu města,“ uvádí vedoucí ŽP.

Kdo z vlastníků tak neučiní, dopouští se přestupku, který bude řešen. Doposud prý bylo město k vlastníkům benevolentní a bralo ohledy, že při náročné kůrovcové kalamitě suchých let nemohou své povinnosti zcela splnit. Loňské počasí pomohlo, kalamita se zbrzdila a trh se dřevem se mírně rozjel. „Opět přistupujeme k ukládání sankcí a upozorňujeme, aby to vlastníci lesů brali opravdu vážně,“ vzkazuje Doubek.

Dle čísel z konce letošního ledna má Žďársko 27 tisíc kubíků kůrovcové hmoty. Z toho přes 20 tisíc kubíků se nachází v lesích menších vlastníků a soukromníků.

„Vůbec nevádí, zda napadený strom stojí nebo už leží, pád stromu kůrovce nezabije, ani manipulace se dřevem, pokud nedojde k odkornění,“ vysvětluje odborník. Je-li tedy na zpracováváném stromě stále kůra, brouk vylétne do okolních lesů.

„Oslovili jsme s žádostí o pomoc i jednotlivé obce s rozšířenou působností na Žďársku a komunikujeme přímo s vlastníky, kteří své povinnosti neplní. Činí tak i odbor lesního hospodáře,“ uvádí vedoucí ŽP.

Dle historických zkušeností lesních hospodářů obvykle kůrovcová kalamita trvá sedm až osm let, to v závislosti na vývoji počasí. „My jsme tu v nějakém pátém roce kalamity. Chci věřit, že letošní rok bude zlomový, a intenzita kalamity bude zpomalovat,“ doufá Jaroslav Doubek. Pokud budou všichni vlastníci lesů činit, co mají, situace ve zdejších lesích by se mohla zvládnout.

-lko-

Krátce

■ **Až do 30. června** máme čas na úhradu místních poplatků za komunální odpad, ze psů a z pobytu. Město obvyklý jarní termín prodlohoulo kvůli neblahé epidemiologické situaci. K zaplacení poplatků volně přednostně bezhotovostní platbu.

■ **Pomoc s registrací a dopravou.** Občané 80+, kteří nevědí jak provést svoji registraci k očkování proti nemoci covid-19, mohou požádat o pomoc pracovníky MěÚ na tel. 778 880 634 (pracovní dny: 8-15 hod.). Město také občanům 80+ nabízí pomoc s dopravou do novoměstské nemocnice k očkování proti covidu-19. Více na tel. 775 885 277, (8-18 hod.)

■ **Na podporu stomatologických služeb.** Na stůl zastupitelů města, kteří zasednou 25. 3., jde návrh nového dotačního programu. Letos odchází do penze další zubní lékař a počet občanů bez dostupnosti základní stomatologické péče vzrůstá.

-lko-

KOBERCE CREDO

ŠIROKÝ SORTIMENT PODLAH A KOBERCŮ

ZAJET DO NMNM JE DOBRÁ VOLBA!

+420 774 300 755

Soškova 1553, Nové Město na Moravě

pondělí - pátek 9:00 - 16:00 hod.

www.kobercecredo.cz

Půjčíme vám až 150 000 Kč

Oprava!

#nežreknetešvec

Volejte zdarma

800 888 120

www.faircredit.cz

Rychlý kontakt 608 083 011

Reprezentativní příklad RPSN vypočtený podle vzorce uvedeného v Příloze č. 1 zákona č. 267/2019 Sb., o spotřebitelském úvěru (zákon o spotřebitelském úvěru) na 45 týdnů výše spotřebitelského úvěru je 4 000 Kč, úvěr je splácen 48 týdnů, přičemž týdenní splátka činí 148 Kč, úroková sazba 35,53 % p.a. a se nemění po celou dobu trvání spotřebitelského úvěru (pevná); administrativní poplatek činí 800 Kč; odměna za hotovostní inkaso splátek činí 1 200 Kč; celková částka k zaplacení je 6 600 Kč; výše RPSN dle reprezentativního příkladu je 254,04 %; **Poplatek Max:** spotřebitelský bezhotovostní úvěr na 36 měsíců, výše spotřebitelského úvěru je 40 000 Kč, úvěr je splácen 36 měsíci, přičemž měsíční splátka činí 2 822 Kč; úroková sazba 56,4 % p.a. se nemění po celou dobu trvání spotřebitelského úvěru (pevná); administrativní poplatek ve výši 500 Kč; měsíční celková částka k zaplacení 101 952 Kč; výše RPSN dle reprezentativního příkladu je 108,00 %. Na uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru není právní nárok.

Čistírna je již společná svazková

Žďár se zbavil majetku čistírny odpadních vod za 129,5 miliónu převedením do společného svazku. Blízkou modernizaci máme dle tvrzení Svazu vodovodů a kanalizací Žďársko jako společný infrastrukturní majetek.

■ Lenka Kopčáková

Zastupitelé města 11. února odsouhlasili, aby byl dlouhodobý majetek žďárské čistírny odpadních vod v účetní hodnotě téměř 129,5 miliónu korun evidován Svazem vodovodů a kanalizací (SVK) Žďársko jako společný infrastrukturní majetek.

Ani při fóru zastupitelů však nebyla problematika zcela jasná a rozvinula se živá diskuse. Jak na úvod projednání v zastupitelstvu vysvětlil vedoucí odboru strategického rozvoje a investic MěÚ Adam Joura, toto evidenční převedení v rámci svazku naše město zbaví části nákladů, které by jej v souvislosti s nutnou rekonstrukcí čistírny „s oblastním záběrem“ čekaly. Jak tomu rozumět? Vysvětlení pro čtenáře ŽN později poskytl Radek Zlesák (ANO 2011), který zastupuje město Žďár v SVK Žďársko.

Především, že kdyby město čistírnu nepřevodilo, hrozilo by, že by Žďáři její intenzifikaci zaplatili dvakrát. Ze stočného a z daní.

Jak říká, majetek svazku se současně dělí dle stanov na dva druhy. Místní infrastrukturní majetek (MIM), který slouží pouze jedné obci a investorem obnovy je ona dotyčná obec; a na společný infrastrukturní majetek (SIM), který slouží dvěma a více členským obcím SVK Žďársko a investorem je SVK Žďársko.

Protože na ČOV u Hamrů byl původně napojen jen Žďár n. S., je historicky v rámci členění svazkového majetku zařazena do MIM.

Postupně se napojily Polnička a část Hamrů n. S. kde se právě buduje další kanalizace ke svedení do této čistítky. Připojit se časem mají i obce Počátky a Vysoké. Čistírna navíc slouží jako tzv. kalová koncovka pro likvidaci kalů z okolních malých ČOV, septiků nebo jímek.

„Dnes již není pochyb o jejím regionálním významu. Intenzifikace ČOV je tedy vyvolána hlavně potřebou současného a budoucího napojení okolních obcí. Proto je logickým krokem převést funkci čistírny z MIM do SIM,“ říká Radek Zlesák s dodáním, že takto se na intenzifikaci ČOV s nadčasovým regionálním charakterem budou podílet všechny subjekty ve svazku.

V začátku nové koncepce

Předsedkyně SVAK Žďársko a zároveň zastupitelka města Dagmar Zvěřinová (ČSSD) vysvětlila, že žďárská ČOV dosluhuje a některé její segmenty mají stoprocentní odepsanost.

„Naším úkolem pro příští generace je čistější řeka Sázava, zde v jejím horním toku. Většina odpadních vod je z domácností. I když vím, že cenotvorba není radostná, berme to tak, že to děláme pro své děti a vnuky,“ konstatuje.

Jak dále předsedkyně informovala, svazková koncepce financování čistíren odpadních vod se mění po 25 letech, hlavně kvůli ekologii. Svazek chce přebrané obecní čistírny provozovat ve společném infrastrukturním

VIZUALIZACE podoby ČOV u Hamrů po provedené intenzifikaci.

Zdroj: SVK Žďársko

majetku. Bude mít zodpovědnost za jejich údržbu a rozvoj v souladu s ekologickými předpisy.

Ve svazkových obcích žije na 82 tisíc obyvatel.

Máme předplaceno ve stočném

Někteří zastupitelé napříč politickým spektrem vyjádřili obavy, aby převod a plánovaná rekonstrukce čistírny neovlivnila růst ceny pitné vody.

Jan Havlík (Změna 2018) chtěl vědět, když město takto předá majetek a ušetří z rozpočtu, zda tím nepřenechá finanční tíži na občany, kteří stavbu zaplatí ve vodném a stočném.

Radek Černý (ODS) chtěl znát, zda bude pokračovat dlouholetý trend zdražování nejdražší vody – nebo lze očekávat stabilizaci ceny žďárské vody k cenovým standardům... Jako vzor uvedl srovnatelný Havlíčkův Brod, kde je výrazně lacinější vodné i stočné.

Starosta města Martin Mrkos (Žďár-ŽM) oběma slíbil detailní diskusi k tématu v chystaném semináři zastupitelů dne 4. 3. Sám míní, že převodem čistírny dojde k udržení stability svazku.

Jak řekl, cenotvorba vody je složitá a rekonstrukce je do ní již zahrnuta. Neskrývá však, že vliv na cenu PV bude mít inflace.

Zástupci našeho města v SVK Žďársko tvrdí, že převedení majetku v rámci svazku nebude mít vliv na cenu stočného. Finanční analýza s obnovou majetku dlouhodobě počítá. Do ceny pitné i čistěné vody se podle nich zcela jistě promítne inflace, hlídána státem.

„Cenu ve svazku každoročně diskutujeme již od září a věřte, že nikomu ze starostů se nechce zvedat ruka pro to, aby svým občanům zdražili vodu,“ konstatuje Zvěřinová. Jak vysvětluje, kvůli čerpání dotací je SVK ze strany státu pod dohledem cenotvorby. „Zdražovat musíme kvůli inflaci. Ve svazku jsme ale jednodušší v tom, že „brzdíme“, pokud to jde,“ dodává předsedkyně.

Jak později pro ŽN k financování žďárské ČOV vysvětlil Radek Zlesák, občané tuto plánovanou stavbu již předplátili ve stočném.

Cena stočného je dle Zlesáka tvořena tak, že 40 % nákladů jde tzv. na obnovu a 60 % na provoz. Takže při současných cenových hladinách stočného jde 15 Kč z každého kubíku na obnovu kanalizace, včetně ČOV.

„Kdyby ČOV zůstala jako místní infrastrukturní majetek pod městem, občané Žďáru nad Sázavou by intenzifikaci zaplatili dvakrát. Ze svého stočného a pak ze svých daní z městské kasy,“ vysvětluje žďárský zástupce SVK. Právě tato situace by podle něho byla o to paradoxnější, že intenzifikace není vyvolána potřebou Žďáru, ale potřebou rozvoje okolních obcí.

„Výhodu vodárenského svazku spatřuji i v jeho ekonomické síle, kdy lze rozumně plánovat využití vlastních finančních prostředků. V době, kdy se modernizuje žďárská ČOV, tak svazek financuje ji. Tak bude postupně činěno i u ostatních svazkových ČOV,“ říká Radek Zlesák a zdůrazňuje výhodu změny. „Rozpočty jednotlivých členských měst a obcí nebudou drakonicky zatíženy nutností vkládat peníze do čistíren,“ poukazuje.

O čem je intenzifikace

Nový projekt společné svazkové koncepce letos startuje intenzifikací největší žďárské čistírny za stovky miliónů korun. Svazek na ni získal velkou dotaci, sám počítá s investicí kolem 70 mil. Kč.

„Současně máme na čistírnu platné stavební povolení a dokončuje se tendrová dokumentace, byla předkládána Státnímu fondu životního prostředí ke kontrole,“ uvádí předsedkyně Zvěřinová s tím, že další na řadě budou intenzifikace ČOV v Novém Městě na Moravě a dalších 14 čistíren na Žďársku. Svazek čeká i velká intenzifikace Vířské úpravní vody.

Chystanou modernizaci ČOV nazývá Radek Zlesák vodohospodářskou stavbou příštích dvou dekád. „Její cena se blíží k 300 miliónům korun a za tuto částku chceme vyřešit asi 17 km toku Sázavy.“

Plánovaná kapacita čistítky je 39.400 ekvivalentních obyvatel, což umožní do budoucna nejen rozvoj města Žďáru, ale hlavně přilehlých obcí,“ vysvětluje Zlesák.

Cílem projektu je odkanalizovat celé okolí Žďáru, aby řeku svými splaškovými vodami neznečišťovala ani ta sebestředná obec.

Budoucí navýšená kapacita čistírny bude zvládat i výkyvy, k nimž dochází stále častěji s proměnou klimatu a znásobením přívalových srážek.

Jak Radek Zlesák vysvětluje, dnes při takovém nárazovém nátoky reaguje čistírna tzv. odlehčením. To znamená, že nařazené splaškové vody

v kanalizaci nedokáže čistírna současně pojmout, a tak bývá smíšená voda (dešťová a splašková) tzv. odlehčena do řeky Sázavy. To bohužel znamená nárazové znečištění řeky, což se musí nově změnit.

A protože už jde o velkou regionální čistírnu, stát na ni bude po provedené intenzifikaci klást přísné limity. „Vyčištěná voda, která bude z čistírny vrácena do řeky, bude mít v daném místě optimálně lepší kvalitu než sama voda v Sázavě,“ uvádí Radek Zlesák. Rekonstrukce ČOV začne letos na podzim zemními pracemi a potrvá dva roky. Hlavní gró stavebních prací bude v roce 2022.

Je žďárská, nebo není?

Perličkou je, že i když říkáme „žďárská“ čistírna, tato ČOV se nachází v katastru obce Hamry. Její správné vodohospodářské pojmenování zní: ČOV Hamry nad Sázavou.

Čistírnu v 60. letech 20. stol. vybudovaly Jihomoravské vodovody a kanalizace. Privatizační projekt po roce 1989 počítal se vznikem sdružení vodovodů a kanalizací, do kterého bude majetek přes jednotlivá města a obce převeden. Od začátku tedy byla ČOV majetkem Svazku vodovodů a kanalizací Žďársko. Žďár s ní nikdy nemohl nakládat a vykonávat vlastnická práva. Veškerý příjem ze stočného jde přes Vodárenskou a. s. do svazku.

Jak Radek Zlesák dodává na závěr, město Žďár n. S. také zvažovalo možnost, že by ČOV provozovalo samo. Ale ukázalo se to prý jako nereálná a riskantní cesta kvůli možným soudním sporům s nejasným výsledkem.

„Intenzifikaci ČOV je třeba řešit teď. Jako nejvýhodnější variantu jsme vyhodnotili setrání ve svazku a převod čistírny do SIM. Rozpad svazku v době klimatických změn by podle mě bylo to nejhorší, co by se mohlo stát,“ uzavírá Radek Zlesák.

Rozhodnutí žďárských zastupitelů o převodu čistírny z MIM do SIM musí ještě potvrdit valná hromada SVAK Žďársko, která se seje koncem března. Zástupci svazku předpokládají, že proběhne hladce. Zastupitelé také schválili i související smlouvu o převodu splaškové kanalizace a vodovodu v průmyslové zóně Jamská II do SVK Žďársko. Technická infrastruktura byla vybudována z projektu dotovaného MPO ČR.

Vítejte v hostinci Tálský mlýn. Čeká vás parta nadšenců pro moderní gastronomii

Pod hrází Pílské nádrže, přímo v příměstské rekreační oblasti a poblíž cyklostezky ze Žďáru nad Sázavou směrem na Polničku stojí hotel Tálský mlýn.

V části objektu je stylový hostinec, kde nás čekají gurmánské zážitky z čerstvých a regionálních produktů. Kuchařské žezlo totiž drží nadšenec a držitel několika prestižních ocenění v gastronomii.

Současným provozovatelem Tálského mlýna je 45letý Martin Dvořák. Porotu ve výběrovém řízení města, coby majitele objektu, přesvědčil velkými zkušenostmi z oborů gastronomie a provozování hotelů. Kuchař a šéfkuchař významných pražských podniků (naposled Alcron) získal několik prestižních gastronomických ocenění.

Jak Martin Dvořák říká, vedení hotelu ve Žďárských vrších vzal jako výzvu. A to nejen coby odborník v gastronomii, ale i jako majitel firmy, která se zaměřuje na ožívování provozů restaurací.

V době covidu mají okénko a rozvoz

„V současné době s kolegy provozujeme projekt Food & Relax, který pomáhá restauracím a malým hotelům s jejich nesnáze,“ uvádí Dvořák. Vždy prý snil o vlastním podniku a hotel Tálský mlýn byla výzva.

Vzpomíná, jak začínal v malých hotelích střední třídy, kde se naučil samostatnosti. Provozoval hotel a penzion na severu Čech a staral se o oživení městských i venkovských restaurací.

„Pokračování mé cesty bylo raketové. Po boku Kuchaře roku 2012 jsem vařil v restauraci La Veranda, poté v hotelu Radisson SAS. Posledních osm let jsem se staral o jedinečný projekt Jitřavský Dvůr,“ ohlíží se.

Odtud si odnesl předsevzetí, že v jeho kuchyni budou mít místo pouze čerstvé suroviny od lokálních pěstitelů a zemědělců, a chce vytvářet jedinečné gurmánské zážitky. Před časem se rozhodl, že se chce naplno věnovat vlastnímu projektu... „A tak mě tu máte,“ usmívá se machr.

Jeho společník v kuchyni Pavel Bartůnek má zkušenosti s přesahem do různých světových kuchyní. „Rád cestuji za poznáním, a to nejen tím gastronomickým. Mé renomé se budovalo v podnicích La Veranda na pozici chef de Partie, George Prime Steak, Aromi...“ ohlíží se.

Stylový hostinec Tálského mlýna s kapacitou 55 míst po roce provozu nabízí nadstandardní kvalitu servírovaných pokrmů a zajímavá vína z celého světa.

„Zakládáme si na místních zdrojích potravin. Hosté u nás mohou ochutnat čerstvé regionální hovězí a jehněčí maso, zvěřinu z blízkých lesů a ryby z okolních rybníků a sádek.“

Je pro nás radost vařit i ze sezónní zeleniny, ovoce, bylin a dalších lokálních surovin,“ svěřují se nadšenci.

Za běžných necovidových časů si v hostinci Tálského mlýna také můžeme

V HOSTINCI Tálský mlýn se o vás postarají šéfkuchaři Martin Dvořák (vpravo) a František Šntr (v brýlích).

mezi 11. a 15. hodinou dopřát nedělní brunch [branč]. Jídlo pozdního rána a časného odpoledne.

Do této novinky ve Žďáru se Martin Dvořák pustil po zjištění, že nikdo v okolí brunch nedělá. Jak říká, není jen o jídle, ale i o společenském setkávání rodin a přátel.

Loňský rok se v Tálském mlýně udával v dobrých číslech a i přes velké investice se společníkům dařilo. „Teď nám, stejně jako ostatním v oboru, do toho vstoupil covid,“ konstatuje provozovatel.

Uvádí postupně do života svůj nápad, jak pomoci zaneprázdněným lidem s denními povinnostmi. Tím, že za ně nahradí někdo jiný, mohou ušetřit až dvě hodiny denně.

„Snažím se o změnu chápání objednávání jídel. Námí připravené jídlo stojí pouze pár minut času a máte je připravené vždy ve 100% kvalitě, jako z restaurace,“ poukazuje šéfkuchař.

Zachlazená jídla si pak doma ohřejeme, můžeme postupovat dle video návodu na stránkách Tálského mlýna. Objednat si lze i na více dní, a třeba jen části jídel, jako omáčku, maso či přílohu.

Marin Dvořák říká, že s „kluky z kuchyně“ budují značku, která si nezakládá ani tak na jménu, jako na kvalitě vlastních výrobků. Gastronomický zážitek je zaručen.

Z webu hostince je cítit přátelská atmosféra a sázka na familiárnost. Najdeme zde např. nabídky s hláška-

DETAIL zdejší gastronomie - kanec.

mi: Dnes vaří táta malý, Dnes vaří táta velký, Dnes vaří máma...

„To jsou nabídky boxů pro dvě až čtyři osoby. Snažíme se zde lidem přiblížit trendy, které budou za čas samozřejmostí. Trendem se stane kupování si hotového jídla k regeneraci. „Zcela upřímně - v Praze toto už frčí. Chápu, že prosadit se zde je složité, ale část naší klientely máme právě tam,“ vysvětluje Martin Dvořák.

Od jara 2020 svět gastronomie a hotelnictví zasáhl covid...Po přechodném letním a podzimním uvolnění je od 9. prosince opět zavřeno. Dle vládního nařízení je už třetím měsícem povoleno jen výdejní okénko a rozvoz.

„Není to žádné štěstí, samotný provoz nás neuživí, museli jsme se dát na alternativní cesty,“ poukazuje Dvořák.

V okénkovém menu hostinec nabízí kompletní obědy s polévkou a dezertem, a to v teplém i chlazeném provedení.

dení.

Někteří zákazníci se zde zastavují v obědové přestávce pro menu do krabičky nebo si nakupují jídlo domů.

Tálský mlýn nabízí rozvoz jídla na objednávku, a je o něj velký zájem.

„Rozvoz teplých i chlazených jídel je jedním z nových trendů pohostinství. Na našich stránkách máme kompletní denní menu a hosté si mohou telefonicky objednat,“ uvádí šéfkuchař.

Okénko a rozvoz funguje denně od 11.00 do 15.00 hodin (o víkendu dle potřeby) a k večernímu stravování od 17.30 do 20.00 hodin.

V hostinci také připravují streetfood (čili pouliční jídlo). Jak Martin Dvořák říká, právě o pouliční jídlo je velký zájem.

„Věc, co si lidé bez námahy vezmou do ruky a jdou,“ dodává.

V Tálském mlýně si vyberou i dietáři.

„Vnímáme, že např. bezlepková strava je nejen nutnost, ale i trend. Snažíme se mít vždy na výběr, a to nejen pro celiaky, ale i pro vegetariány,“ ujišťuje odborník na gastronomii Martin Dvořák.

Od historie po současnost

Za víc jak třísetletou historii má Tálský mlýn své kouzlo. Původně se nazýval Pílský dle blízkého Pílského rybníka. Patřil k cisterciáckému klášteru. V roce 1771 koupil mlýn od vrchnosti Jakub Tálský za 800 zlatých. Rod tu po generaci hospodařil. Posledním majitelem Pílského mlýna byl Rudolf Tálský, nar. r. 1876, mlýn převzal jeho příjmení.

S rozmachem prvorepublikového spolkového a sportovního života se okolí mlýna změnilo. Obec Zámek Žďár nechala u Pílského rybníka v roce 1936 zřídit první koupaliště. Na propůjčeném pozemku velkostatku stály dřevěné kabiny, louku k opalování bezplatně zapůjčil mlýnář.

Právě před šedesáti lety (r. 1961) začala proměna Pílského rybníka. Strojírenský a slévárenský podnik Žďas potřeboval spoustu užitkové vody, a tu mohl poskytnout právě Pílský rybník, ovšem přestavěný na přehradní nádrž.

Na jaře 1963 začalo napouštění Pílské nádrže a oblíbené rekreační místo bylo na světě. Zaplavenou plochou o rozloze 58 ha prochází historická zemská hranice. Jedno plavecké tempo, jste na Moravě, tempo zpět, jste v Čechách.

Bývalý mlýn se rázem ocitl v údolíčku pod dlouhou hrází vodního díla, a to mu dodnes dává zvláštní atmosféru. Místo získalo atraktivitu zvláště po modernizaci na volnočasový areál Pilák v r. 2014.

Rekonstrukce Tálského mlýna na hotel a restauraci začala v roce 1970. Po revoluci se Tálský mlýn dostal bezúplatným převodem ze státu do majetku města Žďáru nad Sázavou.

Hotelovou část objektu provozovala městská organizace, restauraci soukromí podnikatelé. Model rozděleného hospodářství se neosvědčil, takže loni radnice pronajala areál jako celek. (PI-3L)

Bývalý starosta čelí předžalobní výzvě „Veškeré doklady mám v pořádku,“ tvrdí

Dlouholetý starosta Žďáru nad Sázavou údajně pobíral kvůli střetu zájmů neoprávněně odměny za zastupování města v distribuční společnosti SATT, a.s. Na předžalobní výzvu k vyrovnání tříčtvrtmilionové sumy nereaguje a najal si právníka.

V závěru posledního zastupitelstva města 11. února se v bodě „různé“ otevřela živá diskuze kolem údajně neoprávněně pobíraných, a hlavně pak nevrácených odměn bývalého předsedy představenstva distribuční společnosti SATT, a.s.

O restu nevrácených odměn přesahujících 740 tisíc korun z let 2007–2015 informoval kolegy zastupitele současný předseda představenstva SATTu Rostislav Dvořák (KDU-ČSL).

Byť sám neřekl, o koho jde, v diskusi koaliční zastupitelé jmenovali Jaromíra Brychtu z opozičního klubu Změna 2018.

Na otázku, proč vlastně k zapeklité situaci došlo, Rostislav Dvořák vysvětlil, že členská města Žďár nad Sázavou, Nové Město na Moravě, Velké Meziříčí a Dolní Rožínka byla v předmetné době vlastníky akciových podílů, tudíž akcionáři společnosti SATT. Uvolnění zastupitelé těchto měst byli zároveň volenými zástupci orgánů společnosti v souladu s tehdejšími jejími stanovami. Odměny jim byly vypláceny za výkon funkce ve volených orgánech společnosti.

O oprávněnosti odměn začal před šesti lety jako první pochybovat bývalý místostarosta Žďáru, dnešní senátor Josef Klement (za KDU-ČSL), když byl

JAROMÍR BRYCHTA

v polovině roku 2015 zvolen předsedou představenstva spol. SATT.

„Pozice členů představenstva a dozorčí rady je honorována mezi 3 – 5 tis. Kč měsíčně. Hned v roce 2015 jsem si nechal udělat nezávislý výklad z ministerstva vnitra, jestli jako uvolněný člen ZM mohu pobírat tuto odměnu za činnost v představenstvu společnosti,“ ohlíží se.

Když přišla koncem roku 2015 z MVČR záporná odpověď, Josef Klement o tom okamžitě informoval všechny členy představenstva, kterých se to týkalo. „Informoval jsem tedy i pana Brychtu, jakožto předchozího předsedu,“ dodává.

Společnost SATT se otázkou možného neoprávněného pobírání odměn začala zabývat v roce 2016, kdy si dle Dvořáka nechala zpracovat stanovisko od renomované advokátní kanceláře.

„Ta na základě několika judikátů potvrdila, že uvolněnému zastupiteli nemůže být vyplácena odměna společností, která je v majetku města,“ vysvětluje předseda. Právník upozornil, že podle zákona o střetu zájmů došlo k neoprávněnému vyplácení odměn uvolněným zastupitelům.

„V tomto případě je ředitel společnosti povinen činit právní kroky k vymáhání pohledávky,“ konstatuje Rostislav Dvořák.

Bývalý žďárský místostarosta Josef Klement říká, že celou svoji výplacnou odměnu (včetně odvodů) ihned po zjištění skutečnosti vrátil. „V mém případě to činilo dohromady kolem 35 tis. Kč,“ uvádí. Až donedávna Klement pracoval pro společnost SATT bez nároku na odměnu. „Funkce předsedy a člena představenstva SATTu jsem se vzdal po mém zvolení do Senátu v závěru loňského roku,“ upřesňuje. Podílel se na přípravě odkupu akcií, aby se město Žďár stalo 100% vlastníkem SATTu.

Také informovaní starostové tehdejších členských měst neoprávněně vyplácené odměny zpětně vrátili. Podle předsedy Dvořáka jde o souhrnnou částku cca 460 tisíc korun. „Vrácené odměny zůstávají jako provozní a investiční prostředky společnosti SATT,“ upřesňuje.

Jediný, kdo přes opakovanou upozornění odměny nevrátil, je dle předsedy Dvořáka bývalý starosta Žďáru nad Sázavou (v letech 1994–2010) a později místostarosta (2010–2014). U něho je částka kvůli dlouhodobému působení ve spol. SATT nejvyšší.

Jaromír Brychta byl prý k vrácení částky několikrát veřejně vyzýván. Jak Dvořák upřesnil, „dnem 8. 2. 2021

uplynula lhůta předžalobní výzvy k vrácení neoprávněně vyplacených odměn ve výši 740.357 Kč“.

Radek Černý (ODS), který je též členem představenstva SATTu, v živé diskusi rekapituloval na mikrofon jména starostů, kteří získané odměny po zpochybnění oprávněnosti vrátili. Jmenoval bývalého starostu Velkého Meziříčí Radovana Niceda, starostu Nového Města n. M. Michala Šmardu, starostu Dolní Rožínky Zdeňka Horáka, stejně jako místostarostu Žďáru Josefa Klementa.

„Pana Brychtu vyzývám, aby se zachoval podle zákona a částku vrátil. Je vhodnější ji použít např. na dovybavení technických služeb SATTu,“ sdělil Brychtův bývalý spolustraníček Radek Černý.

Když exstarosta dostal od současného starosty Martina Mrkose (za Žďár-ŽM) slovo, trval na tom, že si není vědom chyby.

„Od všeho se distancuji a nechávám na právníkovi, aby to dořešil. Veškeré doklady mám v pořádku a předal jsem mu je,“ řekl Jaromír Brychta. Pokud prý právník posoudí, že peníze pobral neoprávněně, pak nemá problém je vrátit. Sám tak ale nečiní. „Nebudu před jednáním právníků nic říkat, všem médiím odpovím stejně,“ dodal pro ŽN.

Dalším postupem společnosti může být dle předsedy Dvořáka vymáhání pohledávky soudní cestou. „Porušením zákona hrozí navíc v tomto případě pokuta 5 až 250 tisíc korun,“ upozornil.

Na otázku ŽN, jak by představenstvo SATTu přistoupilo k možnosti, kdyby se ukázalo, že Jaromír Brychta je v právu, předseda Rostislav Dvořák odpověděl, že akciová společnost by plně respektovala výnos soudu. **-lko-**

Nový odpadový zákon cílí na moderní trendy maximální recyklace

Od ledna 2021 platí v ČR nový odpadový zákon. Klade důraz na třídění, recyklaci a materiálové využití druhotných surovin na maximum.

Jak se např. dočteme na stránkách poradenské společnosti pro ekologii průmyslu a podniků www.envigroup.cz, v Česku se doposud celá polovina objemu komunálních odpadů skládala. A to má nyní skončit.

Nová odpadová legislativa ministerstva životního prostředí (MŽP) přináší do zacházení s odpady moderní trendy. V duchu plnění povinných evropských cílů je to zejména zvýšení třídění a využití odpadů a odklon od skládkování.

Dle plánu má za pět let ČR recyklovat veškerý svůj vyprodukovaný komunální odpad z 55 %. Dnes se to daří jen ze 41 %.

V roce 2030 musí stát zrecyklovat 60 % a v roce 2035 až téměř 70 % vyprodukovaného KO.

V souladu s evropskými recyklačními cíli také nový zákon zavádí postupné zvyšování poplatku za ukládání využitelných a recyklovatelných odpadů na skládky.

Od letoška stojí uložení jedné tuny

KO na skládce 800 Kč, v roce 2023 to bude 1000 Kč..., v roce 2029 až 1850 Kč za tunu.

Postupné navyšování ceny má obce motivovat k nastartování recyklačního průmyslu.

Nový odpadový zákon také posouvá konec skládkování využitelných a recyklovatelných odpadů z roku 2024 na rok 2030.

Obce i firmy tak mají mít dostatek času se připravit na prioritu třídění. Vyrůst by měla infrastruktura pro třídění a recyklaci odpadů, průmysl by pak měl lépe využívat druhotné suroviny.

K podpoře třídění v obcích nový zákon zavádí tzv. třídicí slevu. Mohou na ni dosáhnout všechny obce. Záleží na množství odpadu na obyvatele a rok uložení na skládku.

K odklonu od skládkování by obcím měl pomoci také projekt PAYT.

Název je angl. zkratkou „Pay-as-You-Throw“ - „Plať podle toho, kolik vyhoďš“ (myšleno je zbytkového odpadu).

Nový zákon dává systému PAYT jasná pravidla, chce obce motivovat k jeho zavádění. Již dnes se zavedeným projektem řídí přes 15 % měst a obcí. Ty si ke snížení množství KO pomáhají i zavedením domácího kompostování (doto-

vané kompostéry).

Poslední zajímavostí je to, že spolu s odpadovým zákonem zákonodárci schválili i nový zákon o výrobcích s ukončenou životností a novelu zákona o obalech.

I tyto legislativní předpisy obsahují ambiciózní evropské cíle, zavádějí princip ekomodulace, který zohlední recyklovatelnost výrobků a obalů a další nástroje ke zlepšení nakládání s výrobky s ukončenou životností a s obaly.

Žďár si našlápl v předstihu

K nové odpadové legislativě neměli provozovatelé skládek ještě začátkem února prováděcí předpisy. Skládku odpadu Ronov, kde ukládá svůj směsný odpad i město Žďár n. S., provozuje město Přibyslav.

Tamní starosta Martin Kamarád konstatuje, že trend sice míří k co nejlepšímu vytrídění odpadu, ale některé velikapacitní třídičky již nyní zvažují uzavření.

„Důvodem je fakt, že na budoucí požadavek k postupnému vytrídění až 70 % plastového odpadu nenavazuje dostatek pří-

jemců této komodity ke zpracování. Obce mají být přitom sankcionované za větší množství nevytríděného odpadu,“ poukazuje přibyslavský starosta.

Jak si s tímto problémem chce poradit naše město? Odpovídá místostarostka Ludmila Řezníčková (ANO 2011) mající v gesci odpadové hospodářství.

„Město Žďár je v předstihu oproti ostatním městům a obcím v tom, že si velmi dobře uvědomovalo, co by mohl nový zákon o odpadech přinést,“ uvádí s tím, že konečná schválená verze tohoto zákona se liší od predikovaných verzí jen v detailech.

„Proto jsme již v září loňského roku zavedli ve vybraných lokalitách 14denní svoz popelnic od rodinných domů. Naopak posílili jsme svoz tříděného sběru v celém městě, a to zejména svoz papíru na dvakrát týdně,“ uvádí místostarostka.

Žďár má dle jejích slov hustou a dobře dostupnou síť hnízd pro kontejnery na tříděný sběr a město ji hodlá ještě posilovat. „Víme velmi dobře, že existují i jiné pobídky pro občany, které by mohly přinést ještě větší podíl třídění a zabýváme se jimi ve vznikající strategii nakládání s odpady v našem městě,“ naznačuje Ludmila Řezníčková. **-lko-**

UNICORN UNIVERSITY

BC

Business
Management

Softwarový
vývoj

Online studium

ING

Softwarové inženýrství
a big data

Aplikovaná ekonomie
a analýza dat

Vysoká škola IT,
datové analýzy a businessu.

unicornuniversity.net

**DOKÁŽEME,
ŽE NÁTO MÁŠ!**

Od konce března budeme zase vstávat o hodinu dřív

Poslední březnový víkend nás čeká přechod na letní čas.

Stane se tak v neděli 28. 3. ve 2:00 hodiny, kdy se ručičky v celé Evropě posunou o hodinu dopředu, tedy na 3:00.

K přechodu zpět na zimní standardní čas dojde zase v neděli 31. 10., kdy se ve 3:00 hodiny ráno ručičky vrátí na 2:00 hodiny.

Od konce letošního roku mají posuny času přestat, dle nařízení Evropské unie má platit pouze jeden čas. Zatím ale není jisté, zda to bude ten letní nebo zimní. Obě varianty mají své zastánce a odpůrce.

jeden čas“, která je pro zrušení používání letního času.

Letní čas byl poprvé zaveden v Německu a Rakousko-Uhersku za 1. sv. války, a to od 30. 4. do 1. 10. roku 1916. Letní čas se v obou říších (tedy i v Českých zemích) uplatňoval až do roku 1918. Účelem byla úspora energií pro večerní osvětlení.

Letní čas se znovu ze stejných důvodů vrátil za 2. sv. války. V Protektorátu Čechy a Morava fungoval nepřetržitě od 1. 4. 1940 až do 2. 11. 1942 a pak s pravidelným návratem pro „letní“ období. V podobném modelu ještě nějakou dobu pokračovalo i poválečné Československo.

Každoroční letní čas byl u nás znovu zaveden v roce 1979. Dle ustáleného pravidla letní čas začínal posledním březnovým víkendem a končil posledním zářijovým víkendem.

Od roku 1996 je letní čas v celé EU delší. Má sedm měsíců, zatímco zimní čas má pět měsíců.

-lko-

Letní čas byl poprvé zaveden za Rakouska-Uherska

Argumentem pro letní čas je zmírňování energetických špiček a tvrzení, že denní biologický rytmus člověka ovlivňuje sluneční záření. Letní čas prý napomáhá synchronizovat cyklus spaní.

Zastánci zimního času zase argumentují tím, že letní čas je nepřirozený a lidé si na nevýhodný posun obtížně zvykají a trpí únavou.

Argumentem proti střídání času jsou i problémy spojené s odebráním či přidáním hodiny ve směnách provozů a v dopravě.

V EU vznikla iniciativa „Pouze

Antigenní testy školám by měli dodat hasiči

Kraj Vysočina se připravuje na postupné obnovení prezenčního vzdělávání žáků a studentů, které MŠMT ČR v době tisku ŽN předpokládalo od 1. března 2021.

Jak se dočteme ve zprávách krajského krizového štábu ke covidu-19 na stránkách Kraje Vysočina (www.kr-vysocina.cz), náš region se připravuje na testování žáků ve školách.

Prioritně se bude jednat o žáky a studenty závěrečných ročníků středních a vyšších odborných škol, praktické vyučování a dále závěrečné ročníky základních škol. Antigenní testy by měly být do škol distribuovány přes Hasičský záchranný sbor ČR.

Předpokládá se antigenní testování výtěrem z nosu, které bude vyhodnoceno přímo ve školách. Žáci a studenti s pozitivním nálezem budou odesláni na PCR testy. Jak uvádí krajský radní pro školství Jan Břížďala, ve středních a vyšších odborných školách v Kraji Vysočina se vzdělává přibližně 5000 žáků a studentů, výuku zde zajišťuje na 1200 učitelů.

-red-

Základní škola Žďár nad Sázavou, Komenského 6

V Základní škole
Žďár nad Sázavou, Komenského 6
proběhne pro rok 2020/2021

Zápis do 1. třídy

v termínu

9. 4. 2021 (14:00 - 17:00)

a 10. 4. 2021 (9:00 - 11:00)

Odklad povinné školní docházky

Není-li dítě tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a **požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte v době zápisu dítěte** k povinné školní docházce, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa.

Opět otvíráme přípravnou třídu

Zápis do přípravné třídy proběhne ve stejném termínu jako zápis do 1. ročníků.

Třída tohoto typu je určena dětem, které se vzdělávají v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, přednostně děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky. O zařazení žáků do přípravné třídy rozhoduje ředitel školy **na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení, které k žádosti přiloží zákonný zástupce.**

Více najdete na

www.3zsazdar.cz

facebook.com/3zsazdar

Zajímá tě práce v lékárně?

Pojď studovat na VOŠ FARMKO

Obor Diplomovaný farmaceutický asistent

- Tříleté vyšší odborné studium.
- Obor je zaměřen především na výuku farmaceutických a zdravotnických disciplín.
- Denní i kombinovaná forma studia.
- Absolventi získávají titul diplomovaný specialista - DiS.
- Studenti mají možnost získání stipendia.

FARMKO

VOŠ zdravotnická
Znojemská 76, Jihlava

Tel.: 567 306 261

GSM: 739 387 973

farmeko@farmeko.cz

www.farmeko.cz

Díky nadaci získala ZUŠ nové pianino

Žáci i učitelé Základní umělecké školy Františka Drdly se mohou těšit na nové pianino, které má dorazit do Žďáru v následujících týdnech.

Přesně tak se naplní jeden z případů nadační aktivity Karla Komárka, zakladatele české sbírky Piana do škol. Děti po návratu z distanční výuky bude čekat ve škole nový nástroj, který jim přinese radost a inspiraci na vlastní cestě za hudebním vzděláním.

Žďárská ZUŠ další piano už potřebovala a tak loni v září vyučující František Dvořák, Jitka Benešová a Pavel Schmidt společně požádali nadaci o pomoc.

Jak se dočteme na stránkách sbírky www.pianadoskol.cz, projekt se rozjel loni v září, když mecenáš Karel Komárek zakoupil osm pianin a tři klavíry odmltnuté z politických důvodů čínským klientem. Nástroje zn. Petrof za víc jak 5 milionů korun se pak jeho nadace rozhodla věnovat českým školám.

O nový klavír v rámci této grantové výzvy požádalo na 152 českých škol,

ŽÁCI ZUŠ Františka Drdly se mohou těšit na nové pianino získané darem.

Ilustrační foto z výuky: archiv ZUŠ

z nichž odborná komise vybrala 56 žadatelů s jasnou potřebností nového pianina. Průměrné stáří nástrojů na těchto školách je 49 let.

Po rozdělení všech zakoupených

klavírů nejvíce potřebným školám, vypsala nadace ještě další veřejnou sbírku pro drobné přispěvatele. Byla ve prospěch ostatních 56 potřebných škol, na které se v první fázi projektu

nedostalo. Sbírkou měla pomoci dalším sedmi tisícům nadaných dětí, které nemají možnost naplno rozvíjet svůj talent.

„Do této skupiny byla zařazena i naše škola, která potřebuje nový nástroj do multifunkční učebny. Vyučuje se zde hra na klavír, hudební nauka, výuka pěveckých sborů a pořádají se zde i třídní besídky,“ vysvětluje ředitelka ZUŠ Dana Foralová.

Odborná komise Nadace Karla Komárka rozhodla, že pomůže získat nový klávesový nástroj i žďárské základní umělecké škole.

Neuvěřitelné se stalo skutečností. V pátek 19. února ředitelka obdržela z nadace Piana do škol skvělou zprávu. „Vybraných 219 tisíc korun ve sbírce bude darováno žďárské ZUŠ k zakoupení pianina zn. Petrof,“ vítá ředitelka.

Nový klávesový nástroj tu bude čekat na vyučující i žáky hudebních nauk a klavírního oddělení, až se opět vrátí do ZUŠ na prezenční výuku. **-lko-**

Nápad proti osamění v distanční výuce

VÝSTAVA „Na plotě“ ukázala sportovní zájmy i výtvarné vlohdy dětí.

Foto: archiv ZŠ Komenského 6

Já a sport. To bylo tematické zadání žákům čtvrté třídy při jejich distanční výuce v rámci výtvarné a tělesné výchovy.

„Žáci přinesli do školy povedené práce. Bylo by škoda se o ně nepodělit,“ říká Ivo Kuttelwascher, ředitel

Základní školy Komenského 6.

A tak vznikl nápad pedagogů zorganizovat verisáž „Na plotě“. Stačil provázek a kolíčky na prádlo. Obrázky a tematické koláže na panelech byly rozvěšeny na plotě sportovního areálu za školou, takže si je ve volném venkovním prostoru mohli

přijít prohlédnout děti i s rodiči.

„Bylo to skvělé setkání žáků 4. A, krásná atmosféra a krátký pocit šťastného shledání. Řízeně bojujeme proti osamění dětí na distanční výuce,“ informuje ředitel školy.

-lko-

Knihovna M. J. Sychry

ONLINE PŘEDNÁŠKY - odkazy budou umístěny na fb a stránkách knihovny www.knihzdar.cz.

■ **15. 3. 9.00 Znak města Žďáru nad Sázavou.** Máme druhý nejsložitější městský znak v republice. Stanislav Mikule představí vývoj a význam jednotlivých heraldických figur. Víte např., co byly ostrve a k čemu sloužily? Které zvíře ze znaku v 17. století zmizelo? Proč jsou tu tři hvězdy a k čemu původně sloužila pružina na prsou černé orlice s názvem perisonium...

■ **23. 3. 18.00 Libanon - země hor, cedrů a uprchlíků.** Cestopisná přednáška Michala Štěpánka. Na malém území ohraničeném Středozemním mořem, Sýrií a Izraelem se zvedají hory, po zemi jsou roztroušeny starobylé památky, servíruje se zde uznávaná kuchyně a nábožensky se jed-

ná o velice koncentrovaný pelmel... Nablýskaná metropole Bejrút, famózní město Tripolis, část LMT (Lebanon Mountain Trail), starodávny Byblos, Baalbek a poklidné město Zahlé... Jen letmá ochutnávka destinace.

■ **KNÍŽNÍ INSPIRACE PRO DĚTI.** Tipy na četbu z dětských knih najdete v dětském portálu na fb a webu knihovny.

VÝSTAVY

■ Čechův dům: **Objektivem k srdcím.** Fotografie Milana Šustra.

Cílem sociálního projektu je přiblížit obrazem život seniorů, hendikepovaných lidí a dalších sociálních skupin.

■ Galerie M. J. Sychry: **Návraty domů.** Snímky Fotoklubu Freeland Žďár n. S.; **Jimramovsko - Genius loci.** Fotografie Zdeňka Bureše. **-red-**

Regionální muzeum

Nasvícená okénka pokračují

Také za březnových večerů se můžeme s dětmi vypravit za kouzelnými okénky. Na tvrzi nás čekají nasvícené výjevy z lidových tradic. Ještě do 7. 3. to bude masopustní průvod, který od 15. 3. vystřídají Velikonoce. A pozor, scény se budou obměňovat!

„Uvidíte vynášení Morany, zvyky Zeleného čtvrtka a Červeného pondělí, ukázkou rozličných pokrmů a mnoho dalšího. Okénka budou svítit až do 25. dubna,“ informuje historik Stanislav Mikule. Těšit se můžeme i na zajímavé příspěvky o velikonočních tradicích na muzejním facebooku a webu. Těm zatím vévodí masopust i se žďárskými historickými snímky. Věděli jste třeba, že se tu pořádaly ostatkové zábavy, při nichž se děvča-

PŘÍŠTÍ muzejní okénka nabídnou velikonoční tradice.

Foto: Kamila Dvořáková ta musela chlapcům vyplatit? Tomuto vyplácení a celé zábavě se říkalo voračky... Masopustní veselí končilo v úterý přesně o půlnoci, kdy ponocný zatroubil na roh a lidi vyzval k rozchodu. Začala Popeleční středa a s ní čtyřicetidenní půst do Velikonoce. **-lko-**

SBD ZELENÁ HORA informuje

Možnost elektronické komunikace s družstvem

Představenstvo ZELENÁ HORA, stavební bytové družstvo, Žďár nad Sázavou, si po volbách v roce 2016 stanovilo hlavní úkoly pro volební období 2017 až 2021. Jedním z nich je i úkol více využívat možností v oblasti informatiky a elektronické korespondence ve vztahu k nájemcům bytů a vlastníkům jednotek ve správě družstva (dále jen „nájemci a vlastníci“). V průběhu tohoto volebního období byly vytvořeny dva nástroje k realizaci tohoto úkolu.

Tím prvním je webový portál: poschodech.cz, na který se mohou jak nájemci, tak vlastníci přihlásit pomocí jejich jedinečných přihlašovacích údajů, které jsou uváděny na jejich předpise měsíčních zálohových plateb či jejich vyúčtování. Na uvedeném webovém portálu každý z přihlášených nájemců či vlastníků najde řadu informací a materiálů týkajících se jejich bytu, domu a společenství vlastníků domu, ve kterém bydlí, jako například předpis a vyúčtování měsíčních záloh, stanovy společenství, domovní řád a další vnitřní směrnice společenství vlastníků, pozvánku na zasedání společenství vlastníků, materiály projednávané na zasedáních shromáždění společenství vlastníků a zápis o jeho průběhu.

Tím druhým nástrojem, který chceme začít ve větším rozsahu využívat od letošního roku, je možnost doručování písemností elektronickou formou na nájemci a vlastníky uvedenou e-mailovou adresou. Abychom mohli této možnosti využívat, je třeba, aby k tomuto způsobu doručování dali jednotliví nájemci či vlastníci písemný souhlas a určili e-mailovou adresu pro elektronické zasílání písemností a telefonní kontakt pro účely zasílání informací pomocí SMS zpráv; v případě jednotlivců se bude jednat o kontaktní údaje samotného nájemce či vlastníka, v případě nájemce či vlastníka, který si zvolí svého zástupce, se bude jednat o kontaktní údaje jeho zmocněnce a v případě spoluvlastníků včetně manželů se bude jednat o kontaktní údaje jejich společného zmocněnce. Družstvo pak v souladu se schválenými pravidly o ochraně osobních údajů nebude poskytovat tyto infor-

mace žádné třetí straně a bude je využívat výhradně k činnosti spojené se správou bytů, jednotek či domů. K zajištění těchto písemných souhlasů byl všem nájemcům bytů a vlastníkům jednotek ve správě družstva zaslán koncem roku 2020 spolu s předpisem měsíčních záloh na rok 2021 i písemný materiál nazvaný „Souhlas s elektronickým doručováním písemností“. Jeho součástí je tabulka s uvedením údajů nezbytných k zajištění elektronického doručování písemností, který by měl každý nájemce či vlastník vyplnit, podepsat a vrátit na družstvo, nejlépe vhozením do poštovní schránky společenství vlastníků nebo zástupce daného domu, anebo do schránky družstva, umístěné u schodiště na vstupu do administrativní budovy sídla družstva či zaslát prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu družstva. Pokud jste dosud ještě tento souhlas neudělili a souhlasíte s takovýmto způsobem komunikace s družstvem a společenstvím vlastníků, prosíme Vás o to, abyste tak učinili co nejdříve. Současně Vás prosíme, abyste v případě změny uvedených kontaktních údajů oznámili nové kontaktní údaje bezodkladně nejlépe přímo družstvu, aby celý systém mohl řádně fungovat. Pokud ale někdo z nájemců či vlastníků nemá svůj e-mail, může zmocnit třetí osobu např. z řad svých příbuzných, a za jejich souhlasu určit jejich e-mail pro doručování elektronické komunikace, příslušný formulář ke zmocnění lze vyžádat na úseku členské evidence družstva. Doporučujeme rovněž, aby se nájemce či vlastník přihlásil na webový portál: poschodech.cz, neboť prostřednictvím tohoto portálu budou listiny elektronicky rovněž doručovány; pokud nemáte svoje jedinečné přihlašovací údaje již k dispozici, obraťte se na družstvo.

Tento nový způsob doručování písemností bude v roce 2021 navržen zahrnout i do změny stanov společenství vlastníků a smlouvy o správě domu a pozemku. Pokud ale někdo nedá souhlas s využitím elektronického doručování listin, nic se pro něho nezmění a družstvo, resp. společenství vlastníků,

těmto nájemcům či vlastníkům bude doručovat písemnosti i nadále dosavadním způsobem.

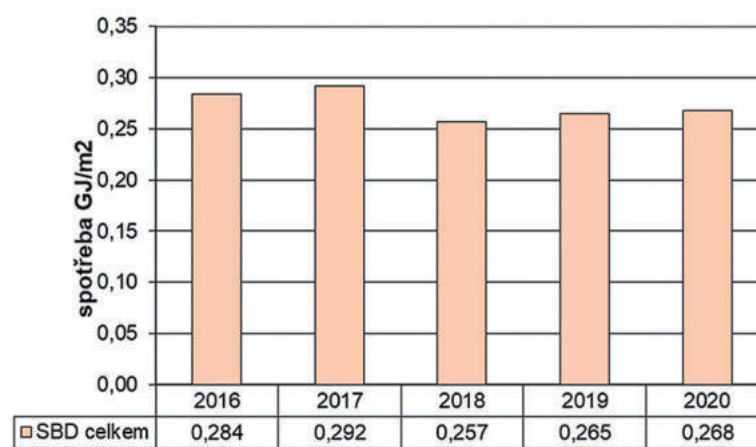
Domníváme se, že v dnešní složité době pracovního a časového zatížení nájemců a vlastníků je využití elektronické komunikace důležité a efektivní, navíc může sloužit i k zajištění vyšší ochrany zdraví nás všech zvláště v době šíření nemoci Covid-19, kdy nelze

v návaznosti na opatření vlády ČR konat za standardních podmínek zasedání shromáždění společenství vlastníků a je třeba minimalizovat osobní kontakt např. při osobním roznosu listin a předcházet tak dalšímu šíření této nemoci.

Ing. Zdeněk Štursa
předseda představenstva
ZELENÁ HORA,
stavební bytové družstvo

Vyhodnocení spotřeby tepla v roce 2020

Předkládáme vám vyhodnocení spotřeby tepla na vytápění za rok 2020 za domy ve správě ZELENÁ HORA, stavebního bytového družstva. Z vývoje (viz. příložený graf s tabulkou) je zřejmé, že v letech 2018 až 2020 dochází k postupnému mírnému zvýšení měrné spotřeby tepla na vytápění vyjádřené jako podíl spotřeby v GJ na jeden metr čtvereční vytápěné plochy bytu. Hlavním důvodem tohoto stavu je skutečnost, že se klimatické podmínky v těchto letech zásadně neměnily.

Graf znázorňuje vývoj spotřeby celkem za domy ve správě našeho družstva za posledních pět let. Pokud máte zájem zjistit, jak je na tom konkrétní dům, ve kterém bydlíte, máte možnost se na stránkách družstva (www.sbdzh.cz) podívat na další grafy, kde je uvedena spotřeba v členění podle jednotlivých domů a technologie jejich výstavby.

Součástí vyhodnocení spotřeby je i porovnání nákladů na teplo na vytápění na „průměrný byt 1+3“ o ploše 72 m². Tímto přepočtem získáváme srovnatelný údaj pro všechny domy, ze kterého bylo zjištěno, že v roce 2020 rozdíl mezi prvním bytem v pořadí s nákladem 4 751,8 Kč/rok a posledním bytem s nákladem 19 583,1 Kč/rok činí částku 14 831,3 Kč/rok. Je však třeba konstatovat, že dům s uvedenou nízkou spotřebou je dům s vlastní plynovou kotelnou, kde jako náklad na teplo je účtován pouze náklad za spotřebovaný plyn. Pro přesnější srovnání by bylo potřeba zahrnout do nákladů na vytápění i další náklady na provoz této kotelny, které jsou běžně kalkulovány do ceny tepla dodávaného v rámci centrálního zásobování teplem. Naproti tomu dům s nejvyšší spotřebou je starší cihlová čtyř bytovka, takže takovéto srovnání nedává vypovídající obraz. Srovnatelný je spíše až dům Dolní 32-36, Žďár nad Sázavou, který byl komplexně zateplen v rámci dotačního programu IROP v roce 2018, kde je zajištěna klasická dodávka tepla z horkovodu, s nákladem 5 831,5 Kč/rok/byt. Srovnatelný z těch domů s nejvyššími náklady na teplo je pak cihlový dům bez zateplení Revoluční 38-42, Žďár nad Sázavou, s nákladem 18 386,3 Kč/rok/byt. I v tomto případě je rozdíl v nákladech vysoký a tvoří částku 12 554,8 Kč/rok. Průměrný náklad na vytápění za domy ve správě družstva pak vychází necelých 9 260,- Kč/rok/byt. Pokud Vás zajímá, jak v tomto srovnání dopadl váš dům, můžete se podívat na internetové stránky družstva, kde je zveřejněna tabulka zahrnující domy ve správě družstva.

Ing. Zdeněk Štursa
předseda představenstva
ZELENÁ HORA, stavební bytové družstvo

Zvláštní žďárská povolání - věžník

Každou noční čtvrt hodinu dával píšťalkou najevo, že opravdu hlídá a nespí. Při nebezpečí „šturmoval“. Ve dne zastával práci zvoníka...

■ Lenka Kopčáková

Jak se žilo lidem starého Žďaru, jakými řemesly se živil, čím se bavili a jak prožívali události své doby?

Otevíráme jednu z knih věnovaných zápiskům žďárského kantora a kronikáře Františka Mokrého. Soubor jeho děl zaměřených na různé oblasti života Žďaru je cenný v tom, že sběratel zachytil vzpomínky starých Žďaráků, zdejší mluvu a výrazy a také poslední „nej“... Kniha vydala před lety Knihovna Matěje Josefa Sychry, v ediční úpravě Vladimíra Trojánka.

Dnešní ukázka je z knihy František Mokřý - učitel, kronikář, sběratel, bojovník...

Zamíříme do samého historického centra Žďaru, a to na věž farního kostela sv. Prokopa. Byť byl původně kostel před renesanční přístavbou daleko menší, gotická věž od samého začátku sloužila nejen jako zvonice, ale byla i hlavním strážným místem městečka.

V malé zděné světničce ve věži bydlíval věžník. Povolání měl velmi zodpovědné, hlídal město před ohněm a nebezpečím, ve dne zvonil. Mnoho se vskutku nevyspal... Jak kronikář uvádí, služba posledního věžníka zde historicky skončila v roce 1936.

Ale nechme již vyprávět Františka Mokrého:

Věžník zde žil i se svou rodinou. Vše potřebné (dříví, potraviny, vodu, zařízení atd.) musel věžník vynést po 112 schodech, zčásti kamenných, zčásti dřevěných, nebo vytáhnout po provaze přes kladku, do výšky 26,5 m. Dešťovou vodu si zachycoval na věži. Chtěl-li někdo s věžníkem mluvit, zatahl za zvonek. To byl drát, na jehož konci u věžníka byla bytu byl zvonek. Věžník se dorozumíval s lidmi pod věží plechovou hláskou troubou. V případě potřeby návštěvníkům spouštěl klíč zabalený v hadru po provaze dolů. Jeden čas choval nahore i kozu.

Posledním věžníkem města Žďaru byl Ignác (Hynek) Musil, zvaný Nácek, který zemřel v roce 1938 (nar. 1864)... Na konci svého života již nebyl zdravého rozumu a skončil v ústavu chorobomyslných.

Před ním konal službu Josef Souřezný zvaný Bobina. Ten zemřel ve věži 15. 4. 1911, jeho tělo zabalené v silné dece bylo spouštěno po provaze dolů, protože po točitých schodech by se s ním těžko nosili stáceli.

Věžník byl placeným obecním zaměstnancem, od obce dostával zdarma deputátní uhlí. Hlavní a nejdůležitější jeho službou byla služba hlídková. Z věže je totiž možno přehlednout nejen celé město, ale také široké okolí. Věžník musel ve dne, ale zvláště v noci obcházet po pavlači a pozorovat, zda někde ve městě nevypukl oheň. Jakmile spatřil dým, „šturmoval“, tj. jednorázovými údery na největší a nejstarší zvon z roku 1489 upozorňoval na nebezpečí. To bylo obávané znamení a lidé říkali: „Vstávej, šturmujou, pro Boha, někde hoří!“

Dříve se také šturmovalo, blížil-li se nepřítel k městu.

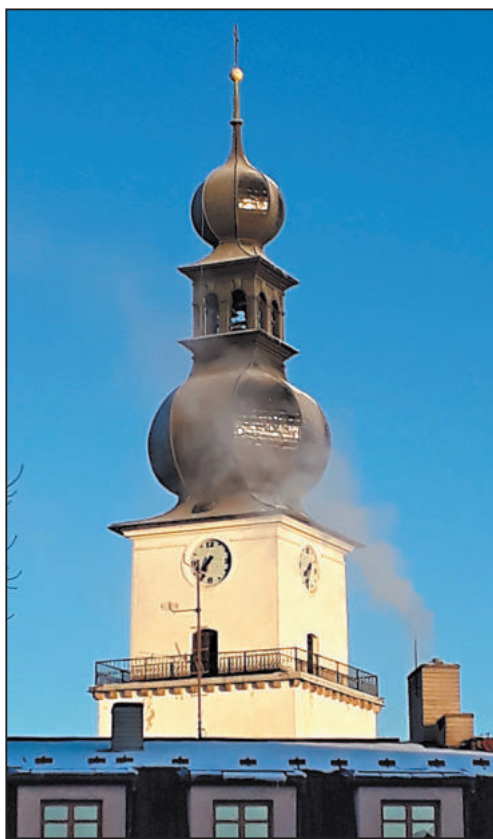
Že v noci nespí, ale opravdu hlídá, dával věžník najevo píšťalkám na píšťalku s pronikavým zvukem. Činil tak od 22.00 hodin večer do 4.00 ráno. Musel píšťkat každou čtvrt hodinu, a tím ho mohli noční strážníci, popř. i občané města kontrolovat.

Jeho dobrovolným zvykem z dřívější doby bylo, že na Štědrý večer chodil od 20.00 po městě a vytruboval na dlouhý volský roh celé hodiny až do 4.00 ráno, kdy začínala mše, tzv. „jitřní“.

Mnoho času vyžadovalo zvonění. Proto se věžníkovi často říkalo zvoník.

Typů zvonění bývalo před lety mnoho.

1) Zvonilo se ráno při východu slunce – klekání, v poledne – „Anděl Páně“, večer po západu slunce – klekání „Ave Maria“.

SILNÝ mráz a pára vytvářely nedávno zajímavé efekty na kopuli kostela sv. Prokopa.

Foto: Lenka Kopčáková

To se říkávalo: „Vstávej, už zvoní klekání!“ nebo „Už zvoní Anděl Páně a já ještě nemám uvařeno!“ nebo „Děti, spat, už je po klekání, vezme vás klekáníce!“

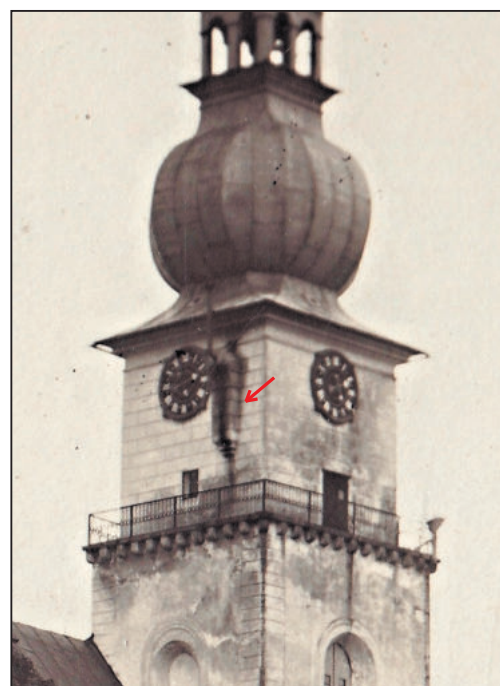
2) Zvonilo se půl hodiny před každou mší po celý rok. Před požehnáním, každý pátek v 15.00, každý den v květnu (krom neděle) před „májovou pobožností“, v říjnu večer před „růžencovou pobožností“.

Za oba tyto typy zvonění dostával zvoník (věžník) odměnu od kostelního výboru a od faráře.

3) Umřel-li někdo, zvonil se mu „umíráček“. Podle zvonění bylo možno poznat, umřel-li muž nebo žena, chlapec nebo děvče. Když třikrát „podtrhával“, tj. jakoby zarážel zvonění, umřel člověk pohlaví mužského. Když „nepodtrhával“, tj. zvonil klidně po celou dobu, umřela žena nebo děvče.

Zvonění umíráčkem trvalo podle toho, kolik pozůstali zaplatili: čtvrt, půl nebo celou hodinu.

4) Tomu, kdo umřel, zvonily se v den pohřbu po posledním Andělu Páně „hrany“. Vyzváně-

NA DETAILU kostelní věže sv. Prokopa je vidět komín z bytu věžníka. Fotograf Pinierski jej zachytil v době, kdy zde věžník ještě bydlel.

Foto: archiv Regionálního muzea města

lo se velkým zvonek nebo i více zvony čtvrt, půl nebo celou hodinu, podle zaplacení.

5) Zvonil se „přefus“. To bylo zvonění v den pohřbu, jakmile kněz vyšel s ministranty z kostela k domu smutku, pokud nedošel k rakvi.

6) Zvon, popř. zvony, zněl po celou dobu pohřebního průvodu až na hřbitov. Toto zvonění platili pozůstali.

7) Od poslední mše na Zelený čtvrtek, když „zvony odletěly do Říma“, řehťal zvoník na velikou „řehťacku“ na pavlači věže místo veškerého denního zvonění, až do mše na Bílou sobotu. I „řehťání“ platil kostelní výbor a farář.

Další povinností zvoníkovou bylo natahovat, ošetřovat a regulovat věžní hodiny. To také patřilo k obecním službám.

Z toho vidíme, že věžník měl za toto nepohodlné bydlení ve věži a poměrně malý plat mnoho povinností. Např. v roce 1802 dostával ročně 20 zlatých a za natahování a ošetřování hodin 11 zlatých a 20 krejcarů.

V nynější době (pozn. red.: psáno v květnu 1970) jsou ve světničce na věži přístroje na zlepšení televizního vysílání pro Žďar nad Sázavou. Jediný velký zvon zní v neděli v poledne nebo při pohřbu. Umíráček klínká po úmrtí...

Tolik zapsal kronikář František Mokřý.

Proč věžný troubil jen do tří světových stran

Poslyšte místní legendu zachycenou v Památníku k oslavě 400letého jubilea povýšení Žďaru na město (1607-2007) z dílny Regionálního muzea města.

...Okolo kostela sv. Prokopa se až do časů císaře Josefa II. prostíral městský hřbitov. Právě pod věží spali svým věčným spánkem dva bratři, kteří sešli ze světa násilnou cestou. Jejich vrah nebyl nikdy potrestán, proč se i

po smrti velmi trápili a nemohli dojíti pokoje.

A když se jim podařilo jakž takž usnouti, vystoupil věžný na ochoz a zadul na svůj ponocenský roh. To, že dul do všech čtyř světových stran, to by jim ani tolik nevadilo, ovšem, že je budil s železnou pravidelností každou noční hodinu, to snášet prostě nemohli.

Jednoho dne bratrům došla trpělivost, a když v jejich stranu ponocný zadul, uštědřili mu z každé strany pořádný pohavek. Za hodinu se celá situace opakovala a napotřetí byl výsledek vytrvalcovy troubení obdobný; rozdíl byl jen v tom, že ho milí bratři pořádně zřfackovali.

Teprve nyní poděšený věžný jejich nonverbální námitky pochopil.

Od těch dob troubil pouze do tří světových stran a nebožtíci mohli v klidu odpočívat.

-lko-

Nový vítr vyřeší reklamní smog města

Manuál dobré praxe reklamy a kroky města proti fenoménu vizuálního smogu startují 1. března.

■ Lenka Kopčáková

Obchodníci a živnostníci mohou využít podpory z nového dotačního programu města s názvem Podpora označování provozoven a obchodních domů. Radnice vyčlenila sumu 200 tisíc Kč, rozdělenou na pomoc obchodním domům se dvěma a více provozovnami (140 tis. Kč) a na pomoc malým provozovnám

na jejich označení a grafiku (60 tis. Kč).

Nabídka města trvá do 30. září, rozhodnutí o přidělení dotace se zájemci dozví do poloviny října. Maximální výše dotace je 15 tis. Kč, minimální pomoc je 3 tis. Kč.

„Požadujeme, aby minimální účast žadatele byla 20 % nákladů. Mohou si žádat peníze na grafický návrh a materiál, z něho bude označení tvořeno, dále na montáž a vlastní výrobu,“ informuje starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM).

Majitelům provozoven město také

nabízí zdarma Manuál dobré praxe reklamy a označování provozoven, který je již nyní na žďárském portálu: www.zdarns.cz/mesto-zdar/manual-reklamy. Je přehledný a jasný.

„Budeme finančně podporovat ty obchodníky, kteří se rozhodnou realizovat venkovní design provozovny dle Manuálu reklamy,“ dodává starosta.

Cílem radnice je ochrana a zachování architektonického a kulturního dědictví města s důrazem na jeho estetickou podobu. Přemíra reklamy totiž ničí osobitost místa a deformuje hodnoty spojené s vnímáním kvality veřejného prostoru. Vizuálnímu smogu ve veřejném prostoru se nelze nijak vyhnout.

„Množství nápisů na reklamách odpovídá spíš naivní touze zadavatele reklamy a ne realitě toho, co může kolemjdoucí pochopit při průchodu městem,“ říká starosta. Mimo to reklama strhává pozornost řidičů a ohrožuje bezpečnost. Žďár nyní nastavuje pro reklamu pravidla, byt to bude běh na dlouhou trať.

Starosta zdůrazňuje, že cílem není reklamu zakázat, ale zkultivovat ji.

Podnikatelům má pomoci Manuál reklamy. Žďár jej zpracoval na základě licence získané bezplatně od městské části Brno-střed. V Brně na manuálu pracovali respektovaní architekti, designéři a odborníci z oblasti památkové péče.

„Manuál jsme adaptovali na žďárskou

situaci a řada příkladů je zde již uvedena z našeho města,“ uvádí starosta.

Jak jsme na tom ve Žďáře:

Současný stav reklamy po městě Martin Mrkos rozděluje do několika kategorií.

■ **Reklamy z éry 90. let.** Město chce řešit formy reklam, které tu vznikaly v 90. letech, jsou spjaté se smlouvami tehdejší éry. Na sloupech veřejného osvětlení měl být původně navigační orientační systém, dnes je to prakticky reklama. Vymykají se i plakátovací plochy a reklamně-informační tabule.

Právě ty musí do 30. 6. zmizet z veřejného prostoru. Mapy na nich jsou neaktuální a propagují dnes již neexistující firmy. „Mnohdy je s touto érou spojena i černá reklama. Snažíme se posuzovat, zda některé reklamní nosiče zde nevznikly bez povolení, nebo tam, kde nebyl povolen zábor,“ informuje starosta.

■ **Reklama z městských budov zmizí.** Stane se tak do 30. 6. Od reklamy budou vyčištěny např. budovy Active a plot kolem sportovního oválu u zimního stadionu.

■ **Světelný smog.** „Dále se chceme věnovat i reklamnímu světelnému smogu, jsou místa, kde je zbytečně intenzivní,“ říká starosta. Příkladem k řešení bude i reklamní světelná tabule na Domě kultury.

Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace

přijme do pracovního poměru všeobecné sestry a praktické sestry

Nabízíme podporu dalšího vzdělávání, profesní růst, práci v moderní nemocnici, zaměstnanecké benefity, náborový příspěvek

Požadavky:

- odborná způsobilost k výkonu zdravotnického povolání
- příjemné vystupování, komunikativnost
- samostatnost, flexibilita
- základy ovládání PC

Blíží informace poskytne náměstkyně ošetřovatelské péče
Mgr. Cmuntová Jarmila, e-mail: cmuntovaj@nemji.cz, tel: 567 157 629

Písemné žádosti včetně profesního životopisu zasílejte na adresu:
Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace,
Pysková Ludmila-vedoucí OPM, Vrchlického 59,
586 33 Jihlava nebo na e-mail: pyskova@nemji.cz

j03-19D

Pracujeme pro život.

DOVEDETE SI PŘEDSTAVIT
NĚCO DŮLEŽITĚJŠÍHO?

Teleflex®

Žďár nad Sázavou

Vaše srdeční záležitost

**Přijmeme kolegy
na tyto
pracovní pozice:**

- Výrobní operátor/ka
- Dokumentarista/ka
- Inženýr/ka kvality
- Procesní inženýr/ka
- Materiálový inženýr/ka
- HR specialista/ka

Pošlete nám
životopis
a staňte se
součástí
našeho týmu.

www.prace-teleflex.cz kariera.zdar@teleflex.com

z03-tfxm

NÁPOVĚDA: LÉVI, OAT, OST, TROP	DŮVOD	SETBA	BÝT V KONČICH (EXPREŠIVNĚ)	JMÉNO FENKY	ZKRATKA VTEŘINY	NOVÁK REKLA A UZENINY	BIBLICKÁ POSTAVA (JAKOBŮV SYN)	JMÉNO HERCE FIALY	SAVEC Z JIŽNÍ ASIE	NĚMECKÝ "VÝCHOD"	ODSUZOVAT	NOVÁK REKLA A UZENINY	MASARYKOVA UNIVERZITA (ZKRATKA)	ŽENSKÉ JMÉNO (4. 4.)	DŘEVĚNÉ TYČE	DOMÁCKÝ "EDUARD"	ČTVRTÝ DÍL TAJENKY	METRO- POLE ŘECKA
INSTITUT						V TOMTO ROCE VELMI KRÁTKÉ VLNÍ						JMÉNO HEREČKY DVORSKÉ						
PRVNÍ DÍL TAJENKY												VADNOUT						
RUSKY "TENTO"					MNOŽSTVÍ							DIPLOMATICKÝ ÚŘEDNÍK						
LISTNATÝ STROM					PROVINĚNÍ							NÁRODNÍ KNIHOVNA				CHEMICKÁ ZN. INDIA		
										DRUHÝ DÍL TAJENKY						TRINITRO- TOLUEN		
										STARÝ PERUÁNEC					TEMNOTY			
															ANGLICKÝ "OVES"			
										ZDE			TŘETÍ DÍL TAJENKY	OSOBNÍ ZÁJMENO ČAPKOVO DRAMA				MYŠLENKA
						NOVÁK REKLA A UZENINY	TUK (NÁŘEČNĚ)	SOUROZENCI LÉKAŘ										
										OPUCHNOUT (RÍDČEJI)						INIC. PĚVKYNE DESTINNOVÉ		
															POLNÍ ROSTLINA			
										UHELNÝ PRACH				JE MOŽNO				
														SEČNÉ RÁNY				
										STARÁ PLOŠNÁ MÍRA				SENOSEČE				
														LEHKÉ VANUTÍ				
										VENKOVSKÉ OBYDLÍ								ZKRATKA TERABYTU
										VÝROBCE KLOBOUKŮ						ZNÁČKA KILOTUNY		
										PROSTORY PRO ZÁPASY						CHEM. ZN. YTERBIA		

Tradiční české řeznictví
NOVÁK maso - uzeniny s.r.o.
PŘIJME DO PRODEJNY
ve Žďáru nad Sázavou:

ZÁSTUPCE/KYNI VEDOUcí/HO PRODEJNY

Hlavní činností je zastoupení vedoucí v případě jeho nepřítomnosti, objednávání a příjem zboží, příprava odvodu tržeb a denní uzávěrka, prodej masa, uzenin, sýrů a lahůdek, obsluha pokladny apod.

NABÍZÍME:

- Práci ve stabilní české společnosti
- Stravenkový paušál
- Příspěvek na penzijní připojištění
- Odměnu za práci o víkendech a svátcích
- Odměna za odpracované roky = Lázně / Poukaz
- Odměna při výročí narození
- Zvyšování mzdy na základě odpracovaných let
- Zaučení na prodejnu

POŽADUJEME:

Práci na dané pozici a s vedením lidí, SS vzdělání, základní znalost práce na PC a ochotu pracovat na ranní a odpolední směnu.

Zaujala vás pozice? Zeptejte se v prodejnu nebo se nám ozvěte na
 • prace@novak-mu.cz
 • tel.: 725 263 697

Správné znění tajenky zasílejte **do 4. 3. 2021** na nzr.reklama@centrum.cz.
 Vylosovaný úspěšný čtenář bude kontaktován a odměněn firmou NOVÁK maso - uzeniny s.r.o.

PATROL®

Renomovaná jihlavská společnost přijme pro pracoviště v Jihlavě:

Servisního technika pro zabezpečovací systémy

Nabízíme:

- práci a zázemí u silné a prosperující společnosti s dvacetiosmiletou tradicí,
- za dobrou práci dobrou mzdu – po zkušební době cca 30 – 35 tisíc Kč a více,
- zkrácená pracovní doba – 37,5 hodiny týdně,
- pravidelné bonusy, nadstandardní příplatky ke mzdě, příspěvek na dovolenou,
- až 5 dní sick days (proplácené zdravotní volno),
- příspěvek na dojíždění do zaměstnání pro mimojihlavské zaměstnance,
- příspěvek na stravné v maximální výši,
- hrazené volnočasové aktivity i pro rodinné příslušníky,
- požadujeme vzdělání elektro, zkoušky z vyhlášky 50/1978 Sb. §5 výhodou, ne podmínkou,
- vhodné i pro absolventy.

Volejte prosím 606 129 428 nebo nás kontaktujte na patrol@patrol.cz nebo nás navštivte na adrese PATROL group s.r.o., Romana Havelky 4957/5b, Jihlava.

PATROL®

Renomovaná jihlavská společnost přijme pro pracoviště v Jihlavě:

Elektromechaniky pro montáže slaboproudých technologií

Nabízíme:

- práci a zázemí u silné a prosperující společnosti s dvacetiosmiletou tradicí,
- zkrácená pracovní doba – 37,5 hodiny týdně,
- za dobrou práci dobrou mzdu, po zkušební době cca 27 – 32 tisíc Kč,
- pravidelné bonusy, nadstandardní příplatky ke mzdě, příspěvek na dovolenou,
- až 5 dní sick days (proplácené zdravotní volno),
- příspěvek na dojíždění do zaměstnání pro mimojihlavské zaměstnance,
- příspěvek na stravné v maximální výši,
- hrazené volnočasové aktivity i pro rodinné příslušníky
- vzdělání elektro, zkoušky z vyhlášky 50/1978 Sb. §5 výhodou, ne podmínkou,
- vhodné i pro absolventy, po prokázání kvalit možnost změny na servisního technika.

Volejte prosím 606 129 428 nebo nás kontaktujte na patrol@patrol.cz nebo nás navštivte na adrese PATROL group s.r.o., Romana Havelky 4957/5b, Jihlava.

Dne 9. března 2021 oslaví
102. výročí narození
 naše maminka, babička a prababička
Růžena Charvátová
 z Polníčky
 (rodačka ze Žďáru nad Sázavou).
 Hodně zdraví, štěstí a spokojenosti
 přeje dcera Eva s manželem,
 dcera Hana s rodinou,
 vnuk Jaroslav s rodinou
 a vnučka Eva s rodinou.

Služby

Angličtina a němčina

■ **Skupinové a individuální kurzy anglického a německého jazyka všech pokročilostí.** Příprava na maturitu a zkoušku FCE. Skupinové kurzy zahajujeme vždy v únoru a září v rozsahu 18 výukových bloků a před zahájením máme možnost účastnit se zdarma 2 následových hodin. Individuální výuku nabízíme v průběhu roku dle dohody včetně Business and Technical English.

Systémy jakosti s.r.o., Horní 30, Žďár n.S. (HOTEL FIT, 4.p.), tel: 727 882 103, 566 620 261, www.systemy-jakosti.cz

Elektrikáři

■ **Pazderka František** - veškeré elektroinstalační práce v bytových i rodinných domech, včetně oprav. Více než 20 let zkušeností.
 Tel.: 731 460 987,
 e-mail: pazderka@seznam.cz

Geodetické práce

■ **Ing. Petr Novák**, kancelář č. 506, Dolní 165/1, Žďár nad Sázavou, tel.: 732 207 358, e-mail: gp.novak@seznam.cz
 Geodetické práce pro katastr nemovitostí a pro výstavbu. Zaměřování pozemků a staveb, výtčování hranic, podklady pro projekty, zaměř. skut. provedení staveb.

Kamenictví

■ **Kamenictví Cafourek**, Jamská 1670/30, 591 01 Žďár nad Sáz., Tel: 603 293 136 www.kamenictvicafourek.cz, Pomníky – urnové, 1 a 2 hroby, přírodní materiály. Nápis a opravy písma. Doplnky: žula, nerez, bronz. Renovace pomníků.

Klimatizace

■ **KLIMATIZACE-TEPELNÁ ČERPADLA-VZDUCHOTECHNIKA**
 Prodej, montáž, servis, pravidelné kontroly.
www.svetklimatizaci.cz
 Tel.: 728 385 371
 Jihlavská 1148/16, Žďár nad Sázavou

OZNAMOVATEL

KOUPÍM

■ **Koupím hrob** na hřbitově Jamská příp. na malém hřbitůvku.
 Tel. 737 989 751 - březen

Malíři

■ **MALBEST, Nádražní 37/2, Žďár nad Sázavou**, tel: 603 225 457-8. Veškeré malířské a natěračské práce včetně úklidu. Natěry fasád včetně lešení. Protipožární natěry včetně atestu, drobné zednické práce.
www.malbest.estranky.cz

■ **Chromý Pavel**, Na Úvoze 16, Žďár nad Sázavou, tel: 604 327 730. Malby, natěry. Malby včetně úklidu. Natěry oken, střeš, dveří, fasád. Drobné zednické a obkladačské práce.

e-mail: pavelpajos@seznam.cz

Krejčovství

■ **Krejčovství Dita Horká**, Jamská 30, Žďár nad Sázavou. Návrhy a šití na míru, stříhová služba, úpravy a opravy oděvu.
 Tel: 608 645 449

Prodej pevných paliv

■ **UHLÓPARK WOLF** - rozvoz kvalitního bílinského uhlí OŘ2, OŘ1, KO a německých briket za nejnižší ceny v okolí Žďáru n. S. Skládání až do vzdálenosti 7 m a výšky 2 m. Přistavení kontejneru, prodej písků a kameniva, autodoprava.

Tel. 733 536 004,
 e-mail: rudolfkrestan@seznam.cz,
www.krestan-uhli-sterky-pisky.cz

Renovace vany

■ **NOVÁ VANA DO STARÉ**, bez bourání, záruka 5 let
 Tel: 608 700 515
www.renovacevany.eu

Žaluzie

■ **Bednář Svatopluk**, prodej-montáž-servis stínící techniky, včetně venkov. rolet, text. rolet, sítí proti hmyzu a markýz.
 Tel. 608 111 995 www.zaluzie-bednar.cz

Zahradnictví

■ **Zahradnictví u Chlubnů**, pokud roční období dovolí, nabízíme: ovocné a okrasné stromy a keře, růže, sadbu salátu a jiné zeleniny, substráty a rašelinu. Provedeme stříh ovocných stromů. Projekty a realizace zahrad.
 Otevřeno 7,30-17,30, tel. 607 285 194,

Astrologické okénko na březen 2021

Období Ryb

Ve čtvrtek 18. února nám Slunce vstoupilo do znamení Ryb, kterým se uzavírá zvěrokruh, aby pak znovu nastalo astrologické jaro a s ním i nový začátek. Pro nás je toto období skutečně symbolické, jelikož značí i novou naději a uzavření náročných zim.

Příroda se v tuto dobu už intenzivně připravuje na jaro a my můžeme v lese najít první sněženky, bledule, podběl nebo plicník lékařský. Také Slunce začíná více hrát a my se už těšíme z každých drobných náznaků jara.

Znamení Ryb je nesmírně citlivé a vnímavé, proto lidi, kteří se v tomto znamení narodili, jsou velice empatictí, laskaví a obětaví. Rádi pomáhají ostatním a jako jedni z mála umí odpouštět, pokud jim někdo ublíží (s tím naopak bojují Štíři nebo Býci, kteří si všechno pamatují).

Ryby jsou velmi milé už jako děti a většinou se moc neprojevují. Vystačí si s málem a nikdy nebudou vyhledávat konflikt, který jim nedělá dobře. Rádi plují s proudem, ovšem samy často neví, co vlastně chtějí, a tak se občas zapojí i do proudu opačného, a pak se horko těžko vrací zpět.

Ve znaku najdeme dvě ryby, z nichž každá pluje někam jinam, proto je toto znamení dosti nerozhodné a občas se rozhodne pocitově pro jedno z řešení, avšak logicky své rozhodnutí obhájit nedokáže.

Mezi Rybami najdeme nejvíce umělců, herců, muzikantů, ale také lékařů a zdravotníků, což je dáno právě jejich obětavou povahou.

Pokud požádáte o pomoc Rybu, nikdy vám neřekne NE. Je zvyklá postarat se o druhé a je jí dobře všude tam, kde si její práce váží. Všechny Ryby mají navíc poetickou duši, proto rády píšou básně, nejrůznější povídky či romány. Umí krásně popsat atmosféru a vykouzlit pocit, že jste součástí romantického příběhu.

Všechny Ryby mají velmi citlivé nohy, chodidla a psychiku, proto je zapotřebí, aby si dopřávaly dostatek tepla a klidu (žádná studená voda). Pokud máte za svého partnera Rybu, pak ho nikdy nepochopíte. Jen jeho nálady se střídají den ode dne, takže nikdy nevíte, s čím se zrovna ten den probudí. Bude vám však vždy oporou a vy se na něj můžete spolehnout. Tedy pokud mu nebudete říkat, co má dělat, a občas mu dovolíte, aby se ponořil do své bohaté fantazie.

Horoskop vytvořila Mgr. Lucie Poláková (Centrum ARche)
 Ke Skalce 37, Jihlava 586 05, www.luciepolakova.cz

Ilustrační obrázek: Pixabay.com

Inzerujte

ve Žďárských novinách

Kontakt: Markéta Mayerová mob.: 732 235 415
 e-mail: nzr.reklama@centrum.cz

Čte nás
více než
30 000
čtenářů

Nevíte si rady s dárkem k narozeninám, k svátku, k výročí...?

Věnujte předplatné Jihlavských listů

jako dárek

NOVÝ I STÁVAJÍCÍ předplatitel obdrží ročně:

- ZDARMA ELEKTRONICKÉ PŘEDPLATNÉ
- blahopřání zdarma v ceně 360 Kč
- slevu 100 Kč na řádkovou inzerci

Objednejte si Jihlavské listy
 na www.jihlavske-listy.cz
 nebo na: tel. 567 578 027
 +420 732 506 256

Nebojte se být vidět!

Chcete o sobě dát vědět? Rádi byste představili vaše služby či váš sortiment novým klientům? Ve Žďárských novinách vám rádi poskytneme prostor. Inzerovat můžete nejen formou klasických informačních letáček, ale také v podobě čím dál populárnějších „PR článků“. Ty mohou mít podobu přesně podle vašich představ. Formou čtivého a poutavého tex-

tu odprezentujeme potenciálním zákazníkům daný produkt či službu. Žďárské noviny dostává zdarma každý měsíc do schránek téměř 10 tisíc domácností ve Žďáře a přilehlých částech. Pokud chcete, aby se o vás vědělo, kontaktujte telefonicky nebo e-mailem naši obchodní zástupkyni, která se s vámi na všem individuálně domluví. Těšíme se na spolupráci. **Veronika Dawidowicz**

Žďáráci chodí načerpat sílu zdejší krajiny

Máme tu předjaří a brzy již celý rok potrvá boj s koronavirem. Mnozí z nás pocítili dopady pandemie zdravotně, vědomostně, sociálně či ekonomicky. V době skepse se rodiny sevřely.

Otázka pro politické kluby na březen:

■ Jak se svými dětmi či vnuky prožíváte čas, který rodiny paradoxně navrátil ke kořenům, kdy se vytažují po večerech společenské hry nebo rodinky vyráží do přírody? V době zákazů si vážíme i tohoto zcela obyčejného relaxu...

Máte na Žďársku své oblíbené místo, kde si tzv. vyčistíte hlavu?

Přírodou kolem města

Bohumil Trávník,
klub KSČM
a SPOZ

Pokud máme možnost se sejít v rodinném kruhu a není vhodné počasí na procházku, tak s vnučkem průběžně posloucháme gramofonové pohádky, které si vybere (čtené nebo hudební), hrajeme PEXESO (vyhrály to Olšiačky sochy!), šachy, damu a samozřejmě karty.

Takhle se ale sejdeme max. jednou za dva měsíce, a tak jsou častější procházky nás prarodičů do přírody. Vybereme si směr Lísky, kolem nádrže Staviště, další okruh z Libušína po stezce kolem Sázkavy na nové sídliště Klafar, nebo po Vysoké k Zelené hoře a také kolem řeky na klidovou zónu Farčata.

Pro nás 72+ to jsou krásné a uklidňující procházky naším krásným městem. Věříme, že tento „covidový“ čas pomine a budeme se moci setkávat se svými nejbližšími častěji a bez dalších omezení.

Ke slunci čelem, ať stín padne za nás

Ludmila Řezníčková,
klub ANO 2011

Zvláštní doba. To slýchám kolem sebe. Pro mě se ale zase tak moc nezměnilo, spíš k lepšímu. Nestíhala jsem mnohdy všechny aktivity, které život nabízel.

Dnes trávím daleko víc času s rodinou, večer si povídáme, smějeme se spolu. Se svými vnučkami a čerstvě narozeným vnučkem můžeme v letošní krásné zimě bobovat, sáňkovat a lyžovat či bruslit kdykoli a kdekoli v přírodě. Malého nosí snacha všude s sebou.

Máme víc času jezdit za našimi koňmi, vracet jim jejich lásku, poznávat jejich život. Až se mi někdy zdá, že přísloví „Všechno zlé je k něčemu dobré“ v téhle době platí.

Samozřejmě vnímám i strach okolo sebe, ale to semknutí rodin je cítit mnohem víc. Možná se budete divit, ale mým nejoblíbenějším místem na vyčištění hlavy je můj domov. Bydlíme pod krásnou Zelenou horu a z druhé strany posloucháme šumění řeky. A to je ta nekrásnější a nejrozmantnější hudba, co jsem kdy slyšela. Přejí vám všem, abyste se dokázali postavit ke slunci čelem a nechali všechny stíny padnout za sebe. Hodně zdraví.

Náročná distanční výuka

Miloslava Brychtová,
klub Změna
2018

Je sice skvělé, že velkou část rodin tato tíživá situace vrátila ke společně stráveným chvílím. Jsou však bohužel i rodiny, kterým pandemie život velmi zkomplikovala. Je pro ně dost obtížné skloubit čas strávený v práci s časem věnovaným rodině, potažmo svým školou povinným dětem, které mají distanční výuku.

Tím, že pracuji jako učitelka, vím, že je takových dětí hodně. Doufám proto, že se s blízkou budoucí situací zlepší, všechny děti postupně nastoupí zpátky do školy a všechno bude jako dříve.

A kde si nejlépe vyčistím hlavu? Jednoznačně na naší chalupě v Polničce u Pílské nádrže. Ten klid, zeleň všude kolem a každodenní vycházky do přírody s našimi jezevčíky je pro mě ten nejlepší duševní odpočinek.

Haškovský humor je potřeba

Rudolf Voráček,
klub ČSSD

Události nepřicházejí jen tak, samy od sebe. Třeba nás to má upozornit na naši pýchu, nepokoru a rozmařilost. Donutit nás ke zklidnění, k zamyšlení nad smyslem věcí a k větší soudržnosti.

Osobně nacházím čas třeba na kutilství. Distanční vzdělávání mě zase nutí k redukci učiva a k využití nových metod výuky.

Rád se procházím po Vodojemu (který je zatím bezpečný i pro pěší) a v přírodě u Staviště (která je zatím nezastavěná). Cestou do školy vzpomínám, jak na klidné hrázi Göttlerova rybníka na podzim děti krmily kachny. Pěkná je procházka od Táferny přes hráz Branského rybníka a po cyklostezce zpět.

Dívám se na dvůr Lyra a v duchu se přemísťuji do časů Santiniho – zažil několikaletou morovou epidemií, ale přesto geniálně tvořil – bez plynu, elektřiny, počítačů...

Vzpomínky někdy zakončím haškovsky: „Jó, dneska už se poměry zlepšily k našemu dobru“. A jsem rád, že Češi neztrácejí smysl pro humor.

Relaxuji v krajině dětství

Martin Mrkos,
klub ŽĎÁR-ŽM

Kameňáku směrem k Novému Veselí, pro děti ideální trasy. Při jasném slunečném počasí je to opravdu radost.

A mám-li říci, které místo mám na Žďársku rád, tak je to okolí řeky Svratky, na Jimramovsku a dále konkrétně vesnice Borovnice a Lačnov, které sousedí spolu v těsné blízkosti. Je to krajina mého dětství – nejlepší prázdniny bývaly prostě u babiček.

Malebná, tichá kopcovitá krajina kolem meandrů Svratky, kam se rád vracím a kde je stále co objevovat. Kopce nabízejí krásné rozhledy na okolí a pohledy do údolí, skalní útvary a zříceniny atmosféru dávných časů, lesy klid a ticho.

Jsou to místa, kde rychle načerpám energii, vyčistím si hlavu, člověk se zklidní a přijde na jiné myšlenky.

Neznámá známá místa

Zbyněk Vintr,
klub KDU-ČSL

Máte úplnou pravdu, přírodu potřebujeme jako sůl. Nejlepší balzám na nervy? Vypnout Facebook, zhasnout televizi a nečíst chytrá vyjádření politiků v novinách. A vyrazit ven.

Třeba tak, jak jsme to dělali několik posledních měsíců: popojeli jsme vždy k další a další lesní cestě za Žďárem a ponořili se na hodinu či dvě do lesů, dokud je ještě máme. Sám jsem byl překvapen, domníval jsem se, že naše okolí znám jak své boty, ale vždycky jsme po chvíli dorazili na místo, kde jsem nikdy v životě nebyl.

A tak jsem díky covidu dostal příležitost znovuobjevit svůj rodný kraj. Už se samozřejmě těším, až bude možné znovu cestovat, ale pevně věřím, že v poznávání nejbližšího okolí budeme pokračovat.

Prosím, vydržte ještě ta omezení!

Jan Mokříš,
klub ODS

Bohužel v době nového nárůstu počtu onemocnění kvůli nové variantě viru, který nám neumožní rozvolnění protiepidemických opatření, je těžké psát o hraní karet při světle rodinného krbu. Víím, že je dost těch, kteří musí řešit svoji těžkou ekonomickou situaci, do které se nedostali vlastní vinou. Víím, že je množství těch, na které dopadá omezení sociálních kontaktů. A to

nejdou jistě jen děti.

Mohu jen všechny poprosit, ať omezení ještě vydrží, dokud nebudeme mít nad covidem dostatečnou kontrolu díky očkování.

Co se týče relaxu, tím jsou pro mě jistě hory a lyže. V současné době to jsou běžky. A místem pro vyčištění mé hlavy je trasa Vodojem – Lhotka – Skleně a zpět.

Chybí mi kultura

Tomáš Augustýn,
Koalice TOP 09
a Svobodní

Řekl bych, že v našem případě to není žádný velký návrat. Pouze kvůli zákazům nemohu svůj volný čas věnovat trénování talentovaných házenkářů, a trávím tak více volného času doma. Jinak moc nechápu, co by mělo být výrazně jinak, možná pro lidi zvyklé trávit čas v nákupních centrech, kavárnách nebo hospodách. To

není můj případ.

Díky zákazům máme více společného volného času, který trávíme stejně jako jindy výlety do přírody, společenskými hrami a snažím se hodně číst. Jediné, co mi víc chybí, je kultura.

Krásných míst je v našem okolí spousta, v zimě nejčastěji mířím do skvělých stop na Piláku, moje úplně nejoblíbenější místo v okolí je louka pod Drátníkem mezi Samotínem a Blatinami.

-lko-

Nedovoleně odložila nábytek a zaplatila velkou pokutu

Přes pět tisíc korun stálo obyvatelku sídliště Stalingrad neuvážené odložení vysloužilého nábytku ke kontejnerům.

Přítom nábytek mohla bezplatně odevzdat ve sběrném dvoře města, kde mají Žďárci tyto služby zdarma.

Případ se stal začátkem února a strážníkům městské policie se podařilo pachatelku rychle zjistit. Hlídka ji navštívila u ní doma a vyzvala ji k okamžitému úklidu místa od harampádí. To ale žena odmítla.

„U tak závažného přestupku jsme

nekompromisní. Pachatelce jsme uložili blokovou pokutu ve výši 5000 Kč,“ informuje vedoucí MP Martin Kunc. Jak dodává, za obdobná jednání mohou strážníci na místě uložit pokutu až 10.000 Kč. „A pokud by osoba nesouhlasila, věc postoupíme do správního řízení, kde již hrozí sankce v řádu desítek tisíc korun,“ upozorňuje Kunc.

Tento případ město prezentuje jako odstrašující. Ženě navíc ještě naúčtuje své náklady za odvoz velkoobjemového odpadu komunální služby. -lko-

TAKTO krátkozrace řeší likvidaci harampádí se ženě ze Žďáru 3 nevyplatilo.

Foto: archiv MP Žďár n. S.

Česko se bude po deseti letech sčítat

Sčítání lidu, domů a bytů 2021 se vrací do Česka po deseti letech. Můžeme zvolit i bezpečnou a rychlou on line verzi.

Elektronický sčítací formulář bude zpřístupněn od 27. 3. do 9. 4. 2021 na stránce www.czso.cz/csu/scitani2021 nebo v mobilní aplikaci, kterou nalezneme v Google Play i App Store pod názvem „Sčítání21“. Sečíst můžeme nejen sebe, ale i celou rodinu.

Už nyní je na webu Českého statistického úřadu (www.czso.cz) spousta důležitých informací, rad a doporučení i zkušební sčítací formulář.

Pokud se do 9. dubna nesečtete prostřednictvím internetu, budete muset v termínu od 17. 4 do 11. 5. vyplnit listinný sčítací formulář. Získáte jej spolu s odpovědní obálkou od sčítacího komisaře nebo na kon-

taktních místech sčítání. Vyplněný formulář v obálce odevzdáte na poště nebo vhodíte do poštovní schránky.

Akce vypukne 27. března

Účast ve sčítání je povinná. Sečíst se musí každý občan a cizinec, který má v ČR trvalý nebo přechodný pobyt nad 90 dnů. Formulář musí vyplnit i ti občané, kterým byl udělen azyl, nebo budou na našem území pobývat o půlnoci z 26. na 27. března.

Za nezletilé děti a osoby nezpůsobilé k právním úkonům formulář vyplní jiný dospělý člen domácnosti.

Poslední sčítání lidu, domů a bytů v ČR proběhlo v roce 2011. Letošní formulář obsahuje o polovinu méně

údajů než tehdy. Statistici zjišťují výhradně informace, které nejsou dostupné z databází státu, a nemohou je tedy zjistit jiným způsobem. Budeme vyplňovat údaje o domě či bytě, kde bydlíme, a o všech osobách, jež tam společně žijí. Dále informace o nejvyšším ukončeném vzdělání, zaměstnání a místě pracoviště nebo školy. Otázky týkající se národnosti a náboženské víry jsou dobrovolné. Neuvádíme své majetkové poměry ani zdravotní stav.

Měli bychom však vědět, že pro přístup k elektronickému formuláři prostřednictvím osobního dokladu musíme být evidováni v registru obyvatel a adresa bydliště musí souhlasit s databází adres sčítání. Pokud tyto identifikační údaje neseďí, aplikace nám nedovolí pokračovat ve vyplňování elektronického sčítací-

ho formuláře. Pak nám nezbyvá než se sečíst pomocí listinného sčítacího formuláře.

K čemu je sčítání dobré

Krom jiného přináší nenahraditelné údaje pro společnost, státní správu i samosprávu. Přehled o věkové struktuře obyvatel je klíčový třeba při plánování počtu míst ve školách, školách a pečovatelských domech. Údaje o dojíždě do škol a zaměstnání zájímají dopravní podniky pro jejich plán dopravní obslužnosti. S údaji pracují i složky integrovaného záchranného systému. Lze se z nich dozvědět, kolik je v kterém domě bytů, z čeho jsou nosné zdi, zda je tu zaveden plyn, či kolik má dům pater. S daty ze sčítání pracují i krizové a evakuační plány. -lko-

Senior point otevře nově v knihovně

Od 1. března jsou ve Žďáře obnoveny pointy. Dvě nadstandardní zařízení tu mají tradici od roku 2015, Kraj Vysočina každý podporuje 15 tisíci Kč měsíčně.

Nově má ale každý point jinou adresu. Family point dál pokračuje v Mateřském centru Srdíčko ve 4. patře polikliniky a nadále jej provozuje Kolpingovo dílo ČR. Senior point se přestěhoval do Knihovny Matěje Josefa Sychry, kde budou v jeho provozu spolupracovat Popálky, občanské sdružení na pomoc lidem po popáleninovém úrazu. Mají erudované pracovníce se sociálním vzděláním a zkušenostmi v komunikaci se seniory. Výhodou je i to, že seniorský point se ocitl v centru kul-

tury.

Jak k výsledkům městské soutěže uvádí místostarostka Romana Bělohávková (KDU-ČSL), MC Srdíčko má výborné vybavení a je zaměřeno na děti a mladé rodiny. „Pracovnice jsou zkušené a dělají spoustu věcí nad rámec svých povinností,“ oceňuje. I přes epidemiologickou situaci mladší část populace nevnímá prostředí polikliniky tak negativně. Zato senioři se nyní prostoru polikliniky vyhýbají.

„Podmínkou provozu Senior pointu v knihovně bylo zajistit službu a přítomnost kontaktního pracovníka na 24 hodin týdně. Knihovna nabídla službu na 43 hodin týdně,“ vítá místostarostka. -lko-

Ve škole jsou žáci šťastní

Děti z 1. a 2. tříd ZŠ Palachova mají radost, protože jejich prezenční výuka probíhá ve třídách a s jejich paní učitelkou. Opět mohou trávit svůj čas společně se svými spolužáky. „Určitě je to snazší pro učitele, rodiče i děti. Nepotkávají se s dětmi z ostatních tříd, přesto si dokáží svoji výuku zpříjemnit,“ říká učitelka Miloslava Brychtová. Všichni ve škole se ovšem těší, až zase bude vše v původním režimu.

V rámci hodin tělesné výchovy chodí žáci na procházky a při letošní bohaté sněhové nadílce sáňkovali a bobovali. V době masopustu se výuka ve třídách proměnila v karnevalový rej. Děti si užily lidovou tradici konce zimy. -red-

TĚLESNÁ výchova nejmladších žáků v prezenční výchově mířila na zasněžené žďárské kopce a do přírody.

Foto: Miloslava Brychtová

Víkendové služby stomatologů

- 6. 3. MUDr. Aleš Janoušek**, U Hřiště 552, Měřín (566 544 165)
- 7. 3. MUDr. Eva Peňázová**, Křenkova 1499, N. Město n/M (722 410 010)
- 13. a 14. 3. MUDr. Olga Semerádová**, Palachova 35, Žďár 6 (774 430 777)
- 20. a 21. 3. MUDr. Petr Foltan**, Herálec 81 (774 900 858)
- 27. 3. MUDr. Olga Čumpllová**, Zahradní 580, Bystřice n/P (566 688 232)
- 28. 3. BLADENT s.r.o.**, Štursova 111, N. Město n/M (566 616 904)

Ordinační doba: 9.00-12.00, aktuální LPS sledujte na www.nnm.cz.

Žďárské noviny

Vydává: Parola spol. s r.o., IČ 18199283, Fritzova 1552/34, 586 01 Jihlava, www.jihlavske-listy.cz/nzr - Vychází 1x měsíčně v nákladu 10.400 ks, zdarma do každé domácnosti, č. 3 vyšlo 26. 2. 2021. Vychází od roku 1994.

Adresa redakce: Horní 28, 591 01 Žďár nad Sázavou - **Redaktor:** Lenka Kopčáková, mob.: 736 193 687, e-mail: nzr.redakce@centrum.cz - **Inzerce:** mob.: 732 235 415, e-mail: nzr.reklama@centrum.cz - **Tisk:** Czech Print Center a.s. - Registrace: MK ČR E, číslo indexu 11277 - **Distribuce:** RENVY Trade s.r.o., Grusova 413, Pardubice. **Reklama:** tel.: 567 578 027.

© Parola spol. s r.o. Jakékoliv užití a šíření částí nebo celku obsahu Žďárských novin bez písemného svolení vydavatele je zakázáno.

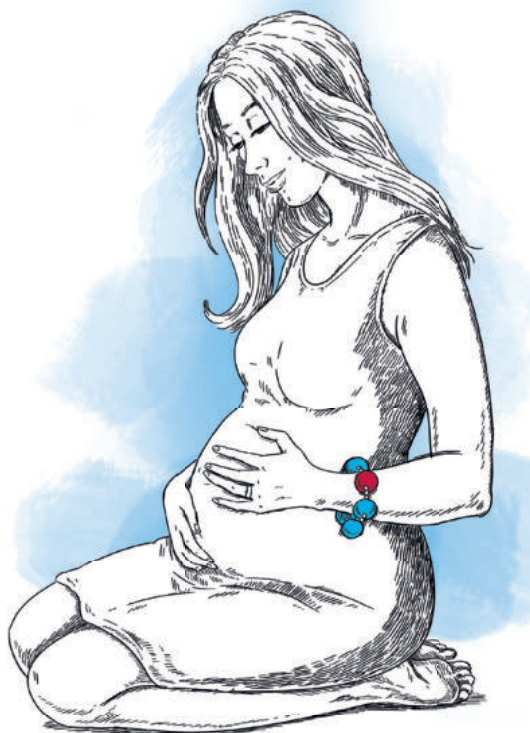
4 000 Kč pro maminky a miminka

Proplácení
přes mobil

Připojte se
k nám!

810 800 000
www.cpzp.cz

**Česká průmyslová
zdravotní pojišťovna**

Kód pojišťovny: 205

ZDRAVOTNÍ
POJIŠTOVNA
MINISTERSTVA
VNITRA ČR

211

Výhra pro vaše zdraví

nově
až **1 500 Kč**
na očkování
pro dítě

Přihlaste se k nám do **31. března 2021**

Klientské centrum **Žďár nad Sázavou**
nám. Republiky 26

www.211.cz

KÖMMERLING 76 MD

AKCE

Slavíme

30 let

**Narozeninová sleva
na PVC okna a dveře
40 % + 20 % navíc**

+ jako dárek
1× Prosecco!

Česká okna, dveře a zimní zahrady
s dlouholetou tradicí vlastní výroby

Zakázková kancelář Jihlava | Tř. Legionářů 1471/15
jihlava@ham.cz | tel.: 567 313 615 | www.ham.cz